



UJEDINJENE
NACIJE
BOSNA I
HERCEGOVINA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O REZULTATIMA 2023



© UNICEF BiH/Goran Đemidžić

PREGOVOR REZIDENTNE KOORDINATORICE UN-A

U ime Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini čast mi je predstaviti naš Godišnji izvještaj o rezultatima Ujedinjenih nacija ostvarenim tokom 2023. godine.

Želim čestitati Bosni i Hercegovini na predstavljanju svog drugog po redu **Dobrovoljnog izvještaja o realizaciji** Ciljeva održivog razvoja (engl. SDG) na Političkom forumu na visokom nivou u julu, formiranju Interresorne radne grupe za SDG-e u BiH (Vijeće za SDG) i suorganizaciji događaja na temu finansiranja realizacije SDG-a na visokom nivou u New Yorku. **Okvir za finansiranje SDG-a** u zemlji, trenutačno u završnim fazama usvajanja, također će u konačnici povećati finansiranje i partnerstva u cilju intenziviranja napretka na realizaciji SDG-a u BiH za buduće naraštaje.

Uz podršku **Fonda Ujedinjenih nacija za izgradnju mira**, Bosna i Hercegovina je također poduzela važne korake u 2023. godini na promociji pomirenja. Uz do sada planirana izdvajanja u vrijednosti od 36 miliona KM, naša podrška ima za cilj da omogući dugoročniji i inkluzivan pristup izgradnji povjerenja i prosperiteta u cijeloj zemlji, uz lokalno vlasništvo nad procesom. Važni elementi uključuju povećanje učešća žena u donošenju odluka, osnaživanje mladih aktivista koji rade na izgradnji mira, podsticanje društvene kohezije u lokalnim zajednicama i rješavanje nasljeđa ratne prošlosti.

Ove godine smo na pola puta realizacije ciljeva iz Agende do 2030. godine. Međutim, kao što je naglašeno na septembarskom Samitu o realizaciji SDG-a, suočavamo se sa nezapamćenim globalnim izazovima koji podrivaju napredak u realizaciji SDG-a, uključujući rekordnu inflaciju i dug, trostruku planetarnu krizu klimatskih promjena, zagađenja i gubitka biodiverziteta, ponovno izbijanje sukoba, uskraćivanje ljudskih prava, s posljedicama prvenstveno na žene i djevojčice. Kako je 2023. obilježena **75. godišnjica Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima**, naša posvećenost oživljavanju duha ovog temeljnog dokumenta i intenziviranju napretka po Ciljevima održivog razvoja važnija je nego ikada prije. Predstojeći 4. univerzalni periodični pregled Bosne i Hercegovine planiran za 2024. godinu pruža ključnu priliku da se ispita stanje u oblasti ljudskih prava i mogući aspekti unapređenja.

Ljudska prava ostaju okosnica misije Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini i tokom 2023. godine. Nastavili smo isticati važnost slobode izražavanja i udruživanja, kao i odgovornosti i pravde, posebno u slučajevima nasilja nad novinarima i aktivistima za ljudska prava. Radili smo na suzbijanju narativa podjela, govora mržnje i dezinformacija, često usmjerene na žene i manjine. Jezivi slučajevi femicida i novo istraživanje UN-a koje detaljno opisuje nesrazmjern teret neplaćenog rada na žene, rasvijetlili su hitnost potrebe prepoznavanja rodne ravnopravnosti kao prioritete u svakom sektoru. Uoči predstojećih lokalnih izbora 2024., koristim priliku da pozovem sve aktere da intenziviraju napore na osiguranju veće zastupljenosti žena.

Predmetni godišnji izvještaj detaljno opisuje impresivne rezultate tima Ujedinjenih nacija sa preko 92 miliona dolara realizovanih kroz programe, angažman na politikama i inicijativama, uključujući 27.286 korisnika s unaprijeđenim vještinama i pristupom programima cjeloživotnog učenja; 149.236 korisnika zdravstvenih usluga podržanih od strane UN-a; pristup pomoći za preko 54.000 migranata, izbjeglica i tražitelja azila; podršku za 60 politika, strateških i regulatornih okvira i instrumenata finansiranja te preko 10.000 mladih i 300 organizacija civilnog društva podržanih kroz programe socijalne kohezije. Zahvaljujem timu Ujedinjenih nacija na njihovoj predanosti i posvećenosti prosperitetu svih u Bosni i Hercegovini.

Iskrenu zahvalnost dugujemo i vlastima na svim nivoima u Bosni i Hercegovini na partnerstvu, kao i našim donatorima na velikodušnoj podršci.

I dok se pripremamo za naš novi petogodišnji okvir saradnje sa Bosnom i Hercegovinom, ohrabrujem sve da nam se pridruže u ovom procesu. Zajedno možemo osigurati da niko ne bude izostavljen na putu zemlje ka članstvu u EU, te u prosperitetnijoj, inkluzivnijoj, zelenijoj i pravednijoj budućnosti za sve.



dr. Ingrid Macdonald

SADRŽAJ

Tim UN-a u BiH	3
Ključna postignuća tokom godine	3
Podrška sistema Ujedinjenih nacija Bosni i Hercegovini kroz Okvir saradnje za održivi razvoj	4
Strateški prioritet 1.	5
Strateški prioritet 2.	7
Strateški prioritet 3.	10
Strateški prioritet 4.	12
Partnerstva i Agenda 2030.	14
Finansijski pregled za 2023. godinu	15
Koherentnost, efektivnost i efikasnost Ujedinjenih nacija	16
Ključna težišta djelovanja u 2024.	18
Referentna literatura Ujedinjenih nacija	19
Partneri	20

TIM UN-a U BiH

Tim Ujedinjenih nacija (skr. UNCT) u Bosni i Hercegovini okuplja osamnaest agencija, fondova i programa Ujedinjenih nacija. Na čelu Tima u BiH je rezidentna koordinatorica Ujedinjenih nacija, u svojstvu imenovane predstavnice generalnog sekretara Ujedinjenih nacija za razvojne operacije u zemlji. Tim Ujedinjenih nacija u BiH čine predstavnici specijalizovanih UN-ovih subjekata koji su potpisnici Okvira saradnje Ujedinjenih nacija Ključna postignuća tokom godine u zemlji za održivi razvoj za period 2021. do 2025. (UNSDCF) za Bosnu i Hercegovinu (BiH) i provode operativne aktivnosti za održivi razvoj i implementaciju Okvira u skladu sa svojim normativnim mandatima i tehničkom ekspertizom.

Tim blisko koordinira svoj rad sa subjektima koji nisu potpisnici Okvira, uključujući institucije Bretton Woodsa (Međunarodni monetarni fond i Svjetsku banku), Ured UN-a za koordinaciju humanitarnih poslova (OCHA), Odjel za sigurnost i bezbjednost UN-a (UNDSS), Informacijskih centara UN-a (UNIC) i mirovnih i političkih subjekata UN-a, kako bi se maksimizirao učinak implementacije Okvira u periodu od 2021. do 2025. godine.

Agencije sa uredima u BiH



Projektni uredi s prisustvom u zemlji

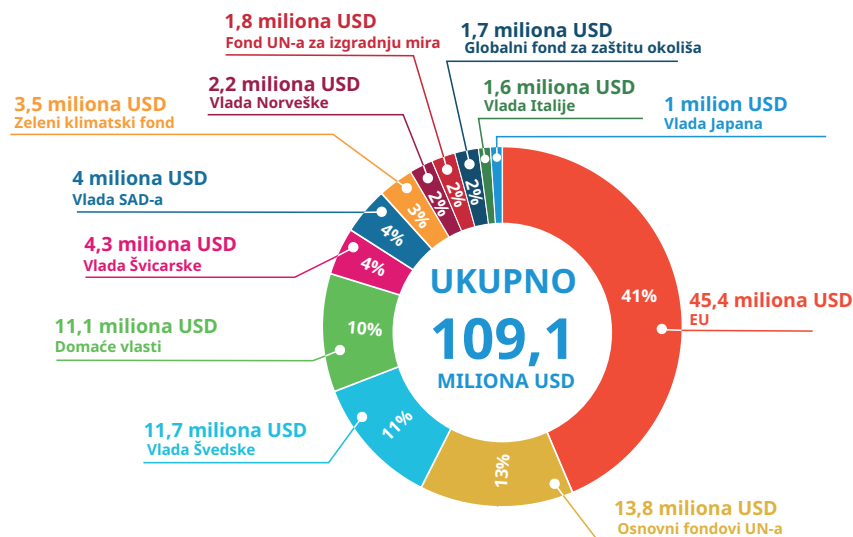


Nerezidentne agencije



NAJVEĆI DONATORI U 2023. GODINI

Ujedinjene nacije zahvaljuju svima koji su dali svoj doprinos u radu agencija, fondova i programa UN-a u Bosni i Hercegovini, a među najvećim donatorima su:



KLJUČNA POSTIGNUĆA TOKOM GODINE U ZEMLJI



Stanovništvo
3.434.000
(Agencija za statistiku BiH, BHAS, 2022.)

Površina
51.209,2 km²
(BHAS)

Demografski i socijalni indikatori:

Stopa fertiliteta
1,2
(Svjetska banka, 2022.)

Makroekonomski indikatori:

Stopa nezaposlenosti
13,6%
(BHAS, 2023.)

Godišnja stopa rasta BDP-a
1,9%
(BHAS, 2023.)

Stvarni rast BDP-a
2%
(MMF, 2023.)

Javni dug (% BDP-a)
41,8%
(Svjetska banka, 2022.)

Indeks potrošačkih cijena
2,2%
(K3 2021. do K4 2023., BHAS)

Udio mladih (u dobi od 15 do 24 godine) koji nisu u obrazovanju, zaposlenju ili obuci
19,3%
(18,8% muškaraca, 19,9% žena; ILO, 2021.)

Globalne rang liste i indeksi:

Indeks prema SDG-ima
74,02/100; 47. mjesto od 166 zemalja
(Izveštaj o održivom razvoju, 2023.)

Globalni indeks sloboda
52/100 (djelimično slobodni)
(Freedom House, 2022.)

Indeks demokratije
37/100 (tranzicijska ili hibridna)
(Freedom House, 2022.)

Indeks vladavine prava
0,51 ↓ 75. mjesto od ukupno 142 (regionalno sedmo od 15)
(World Justice Project, 2023.)

Indeks percepcije korupcije
35/100; 108. mjesto od 180 zemalja
(Transparency, 2023.)

U proteklih nekoliko decenija, Bosna i Hercegovina je ostvarila značajan napredak prema mjerjenjima po više socioekonomskih i razvojnih indikatora. Ovaj uspjeh je važan u realizaciji Agende 2030., koju je BiH usvojila 2015. godine, zajedno sa svim ostalim državama članicama UN-a. Kao priznanje za ostvareni napredak, a nakon podnošenja zahtjeva za članstvo u Evropskoj uniji (EU) 2016. i Mišljenja Evropske komisije (EK) iz 2019. godine, BiH je u decembru 2022. godine dodijeljen kandidatski status za članstvo u EU, uz očekivanje odluke o otvaranju pregovora o članstvu u martu 2024.

Uprkos postojećim izazovima u agregiranju i prikupljanju podataka, Bosna i Hercegovina se svrstava među zemlje sa visokim stepenom humanog razvoja, na 74. mjestu od ukupno 191 nacije prema metrici Indeksa humanog razvoja (HDI). Nadalje, Indeks rodnog razvoja u zemlji se kontinuirano poboljšava, dostigavši 0,94 u 2021. Što se tiče Indeksa Ciljeva održivog razvoja (SDG), BiH se nalazi na 59. mjestu od 163 zemlje, sa ocjenom 71,7 ili nešto iznad regionalnog prosjeka od 71,6.

Bosna i Hercegovina je posljednjih godina ostvarila značajan napredak u implementaciji SDG-a, kao što je istaknuto u posljednjem Dobrovoljnom nacionalnom izvještaju (engl. VNR). Zemlja je pokazala posvećenost radu na SDG-ima u različitim sektorima uprkos brojnim izazovima s kojima se suočava. Napredak je primjetan u oblastima kao što su smanjenje siromaštva, rodna ravnopravnost i održivi ekonomski rast. Kao jedan od prioriteta utvrđeni su napor na unapređenju pristupa obrazovanju i zdravstvenoj zaštiti, sa inicijativama koje imaju za cilj unapređenje usluga za sve i smanjenje dispariteta među marginalizovanim zajednicama. Nadalje, zemlja je poduzela korake na boljoj održivosti okoliša, uključujući očuvanje prirodnih resursa i promociju obnovljivih izvora energije. Uprkos postignutom napretku, ostaju oblasti koje zahtijevaju dalju pažnju, posebno u osiguravanju inkluzivnog razvoja i rješavanju regionalnih dispariteta. U narednom periodu, za očuvanje zamaha u realizaciji SDG-a u zemlji ključna je kontinuirana saradnja aktera, snažni okviri politika i ciljana ulaganja.

U 2021. godini, BiH bilježi snažan ekonomski rast nakon pandemije sa 7,4 posto, premda je naredne godine došlo do usporavanja na 3,9 posto zbog negativnih posljedica skoka cijena hrane i goriva, usporavanja evropske ekonomije i tekućih unutrašnjih političkih tenzija. Uprkos smanjenju sa svojih rekordnih 17,4 posto u oktobru 2022., stopa inflacije je i dalje značajno visoka. I pored vidljivog napretka, većina temeljnih reformi je u zastoju, a uprkos dodijeljenom kandidatskom statusu za članstvo u EU, usvojena je i provedena tek nekolicina zakonodavnih reformi. Sa usporavanjem ekonomske aktivnosti u Evropi i padom cijena roba, rast je pao na 2 % u 2023., uz inflaciju od 6 %. U narednim godinama očekuje se nizak rast od tri posto, s postepenim vraćanjem inflacije na dva posto. Rizici negativnih trendova nisu zanemarljivi, uključujući potencijal za naglo usporavanje ekonomije EU-a, snažnije unutrašnje političke tenzije i ostvarenje finansijskih rizika.

I dalje su prisutni značajni sistemski rizici. Naime, prema posljednjim procjenama Agencije za statistiku BiH, zemlja je 2022. imala 3,434 miliona stanovnika, iako statistika ne uvažava značajno iseljavanje stanovništva. Prema nezavisnim projekcijama, Bosna i Hercegovina godišnje gubi oko 1,5 posto stanovništva, a mnogi demografi procjenjuju da trenutni broj stanovnika ne prelazi tri miliona.

Uprkos navedenim izazovima, UN u Bosni i Hercegovini, zajedno sa svim nivoima vlasti, posvećen je radu na prosperitetnijoj, inkluzivnijoj i ekološki održivoj budućnosti za sve, na čvrstim temeljima promocije i zaštite ljudskih prava svih. Usvajanjem Okvira SDG-a 2021. godine uspostavljen je okvir za cijelu zemlju koji može usmjeravati razvojne i sektorske strategije na svim nivoima vlasti i definisati konkretne mjere i aktivnosti koje direktno doprinose implementaciji Agende 2030. Ovaj proces je naglasio ključnu ulogu lokalnih zajednica u implementaciji Agende, budući da su u jedinstvenoj poziciji da pruže detaljne informacije o ranjivim grupama i najefikasnije načine kako im pružiti usluge.

PODRŠKA SISTEMA UJEDINJENIH NACIJA BOSNI I HERCEGOVINI KROZ OKVIR SARADNJE ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Rezidentna koordinatorka Ujedinjenih nacija i predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine potpisali su 2021. godine novi petogodišnji Okvir saradnje Ujedinjenih nacija za održivi razvoj za period 2021. do 2025. (UNSDCF). Okvir utvrđuje četiri strateška prioriteta za zajednički rad: Održivi, otporni i inkluzivan rast; Kvalitetno, dostupno i inkluzivno obrazovanje, zdravstvo i socijalna zaštita; Uprava i vladavina prava sa ljudima u fokusu i Angažovanje građana i zajednice za socijalnu koheziju. Također, Okvir iznova potvrđuje zajedničku opredijeljenost za rad u bliskom partnerstvu na rezultatima koji će pomoći svima u BiH da žive duže, zdravije, prosperitetnije i sigurnije



Geografska distribucija podrške Tima Ujedinjenih nacija u BiH, uz broj intervencija po pojedinačnoj lokaciji na osnovu izvještaja iz [UN INFO](#)




STRATEŠKI PRIORITET 1.

Održivi, otporni i inkluzivan rast

TIJELA UN-A

Strateški prioritet 1. vodi FAO i UN Women, objedinjujući time napore koje osiguravaju IFAD, ILO, IOM, ITU, UNDP, UNDRR, UNECE, UNEP, UNESCO, UNFPA i UNICEF.

BUDŽET (u USD)

-  **Potrebno 40,8 m**
-  **Osigurano 40,8 m**
-  **Utrošeno 35,3 m (87%)**

Usklađenost sa SDG-ima:



© UNDP BiH/Haris Čalkić

Triton se vraća kući Značajan angažman stručnjaka na zaštiti rijetkog vodozemca u Prokoškom jezeru



Turisti hrle na Prokoško jezero, smješteno u stočarskom selu na planini Vranici, privučeni njegovim prirodnim ljepotama. Međutim, ekspanzija izgradnje, problemi sa kanalizacijom, odlaganjem otpada i nekontrolisanim poribljavanjem ugrozili su ekosistem jezera. Svi ti faktori doveli su do izumiranja bosanskog alpskog tritona, nekadašnjeg glavnog životinjskog stanovnika jezera.



7

okvira

i

5

finansijskih mehanizama

u energetici i okolišu



Procjene rizika provedene u **54%** jedinica lokalne samouprave

10 JLS-a razvilo je planove za **smanjanje rizika od katastrofa**



Kampanja zagovaranja u oblasti smanjenja rizika od katastrofa obuhvatila

>60.000 građana

227

kompanija ima bolju konkurentnost

i

391

preduzeća ima unaprijeđenu infrastrukturu



45% povećanje

prihoda za poljoprivredno-prehrambene operatere



Unaprijeđene mogućnosti zaposlenja za

1.683 korisnika

i

2.738

sačuvanih radnih mjesta (1.076 za žene)

Ishod 1. Do 2025. godine ljudi imaju koristi od otpornog, inkluzivnog i održivog rasta koji se osigurava konvergencijom ekonomskog razvoja i upravljanjem okolišem i kulturnim resursima.

Sigurnost hrane

- ▶ Studija o sigurnosti hrane u BiH finansirana je iz Zajedničkog fonda za SDG-e.
- ▶ Zvanična delegacija učestvovala je na Samitu UN-a o prehrambenim sistemima u Rimu, što je dovelo do razrade strateških pravaca u BiH.
- ▶ Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao nacionalni partner, pokrenulo je cjelokupni proces transformacije prehrambenih sistema u zemlji uz podršku UN-a.
- ▶ UN je uspostavio partnerstvo s bh. vlastima na unapređenju poslovnih mogućnosti za žene iz ruralnih područja i unaprijedio životni standard i socioekonomski položaj porodica u ruralnim područjima.

Okoliš i klimatske promjene. Generalno, savjetodavna podrška UN-a o politikama rezultirala je izradom sedam novih okvira i pet finansijskih mehanizama u oblasti energetike i okoliša u 2023. Uz podršku UN-a, Bosna i Hercegovina je prikupila okolišne podatke o degradaciji zemljišta i pogođenim ekosistemima, uz dostavljanje svog [izvještaja za 2022. u skladu s Konvencijom UN-a za borbu protiv dezertifikacije \(UNCCD\)](#). UN je također osigurao podršku ekološkoj održivosti temeljenoj na zajednici i klimatsku otpornost tokom [Start-up sedmice za okolišne inovacije](#), uz osnaživanje, prije svega, žena i djevojčica da postanu liderke i inovatorke u zajednici. U saradnji sa institucionalnim akterima, UN je izradio nepristrasne klimatske scenarije te Regionalnu strategiju za klimatski otpornu infrastrukturu, započevši aktivnosti na razradi Klimatske platforme za održivi razvoj. Izrađen je regionalni monitor e-otpada, s ciljem usmjeravanja korisnika u izradi zelenih i održivih

politika digitalizacije, s posebnim fokusom na efikasno upravljanje e-otpadom. Izrađen je akcioni plan na državnom nivou o prevenciji, smanjenju i praćenju gubitka i rasipanja hrane, s ciljem smanjenje rasipanja hrane za 50 posto do 2030. godine i minimiziranje gubitaka u lancima snabdijevanje hranom.

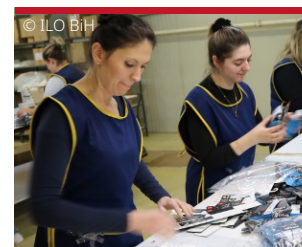
Otpornost. U smislu razmjene znanja, 13 lokalnih samouprava iz Bosne i Hercegovine učestvovalo je na EURESFO 2023, nakon što su učestvovali u peer-to-peer sesiji na temu urbane otpornosti zajedno sa centrima za jačanje otpornosti građana (Making Cities Resilient 2030) i portugalskim gradovima članicama. U oblasti smanjenja rizika od katastrofa, unaprijeđena je pripravnost Unsko-sanskog kantona kod poplava i klizišta kroz [isporuku čamaca za hitne intervencije](#) Kantonalnoj civilnoj zaštiti i Crvenom krstu/križu. U okviru Zajedničkog programa UN-a za smanjenje rizika od katastrofa, u deset strategija lokalnog razvoja uvršteni su i obračunati troškovi lokalnog modela za smanjenje rizika od katastrofa u oblastima socijalne i dječije zaštite i obrazovanja, proširujući usluge temeljene na riziku na preko 12.000 djece i porodica, u skladu s ciljevima da niko ne smije biti izostavljen i ciljevima Sendai okvira. Uz podršku UN-a, provedene su procjene rizika u 54 % lokalnih samouprava, od kojih je deset izradilo planove za smanjenje rizika od katastrofa. UN-ova kampanja zagovaranja za smanjenje rizika od katastrofa u cijeloj zemlji obuhvatila je preko 60.000 građana, uključujući ugrožene porodice i djecu iz visokorizičnih zajednica.

Tržišta, ekonomija i trgovina. UN je saradivao s gradom Mostarom na uvođenju [vinjete i propusnice, čime je unaprijeđen turizam i prihodi](#), uz istovremeno osnaživanje 88 pojedinaca kroz shemu gotovine za rad kako bi se unaprijedile vještine u pružanju usluga korisnicima i

odgovorne turističke prakse. UN je dao doprinos u usvajanju Zakona o vinu i finalizaciji Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine za period 2023. do 2027. godine, koji je unaprijedio konkurentnost za 227 kompanija, osigurao bolju poslovnu infrastrukturu za 391 privredni subjekt te mogućnosti zapošljavanja za 1.683 osobe (uključujući 306 žena), uz očuvanje 2.738 radnih mjesta (1.076 za žene) te povećanje godišnjih prihoda za 45 % za poljoprivredno-prehrambene operatere korisnike.

Društveno osnaživanje. Novosvojena Strategija zapošljavanja FBiH za period 2023. do 2030. godine osigurava podršku za nezaposlena lica, posebno među ranjivim grupama. UN je izradio politike i opcije programiranja za promociju inkluzivnog i održivog rasta kroz procjenu [težine ekonomije brige na bh. društvo](#), s fokusom na formalni i neformalni rad. Kroz ovaj rad, [stariji i osobe s invaliditetom \(OSI\) dobile su mogućnost pristupa sveobuhvatnom pregledu njihovih prava](#), čime su također ublažili teret koji je na njegovateljima, uglavnom ženama. U saradnji s nadležnim vlastima, UN je osigurao podršku za ranjive migrante, izbjeglice i tražitelje azila oba spola, uključujući 544 žrtve rodno zasnovanog nasilja, u privremenim prihvatnim centrima u Unsko-sanskom i Kantonu Sarajevo, a kako bi prevladali izazove u smislu mentalnog zdravlja, unaprijedili kompetencije i generalno razvili lične mehanizme suočavanja. Osim toga, pogođenoj populaciji je omogućeno obrazovanje, sredstva za održavanje lične higijene i usluge za njihovo bolje seksualno i reproduktivno zdravlje, pored pomoći u održavanju zdrave trudnoće za 162 korisnice. UN je uspješno pilotirao model usavršavanja i zapošljavanja majki predškolske djece u saradnji sa privatnim sektorom, a koji bi se lako mogao replicirati u cijeloj zemlji.

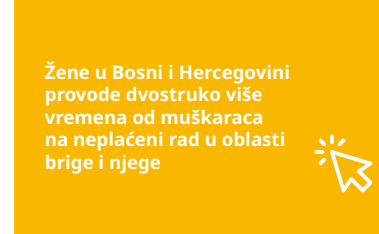
Naše priče



Tešanjaska Conita povećala broj zaposlenih i unaprijedila način poslovanja



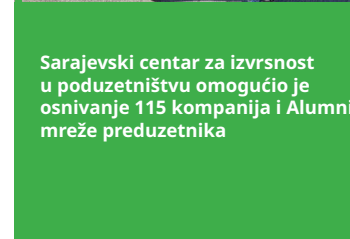
Video: Postani turistički vodič i ostani u BiH: istražujemo ljepote i blaga Bosne i Hercegovine zajedno



Žene u Bosni i Hercegovini provode dvostruko više vremena od muškaraca na neplaćeni rad u oblasti brige i njego



Mladi i aktivisti formulisali ključne poruke za donosiocje odluka u BiH kako bi se predstavile na COP28, s posebnim fokusom na poveznice između migracija i klimatskih promjena u BiH



Sarajevski centar za izvrsnost u poduzetništvu omogućio je osnivanje 115 kompanija i Alumni mreže preduzetnika



Struja nakon dvije decenije života u mraku: Mehmed Omeragić i njegov otac Zejnil iz Ajdanovića, koji se nalaze na glavnom putu između Sarajeva i Višegrada, konačno su dobili struju kada su im na kuću postavljeni solarni paneli



Video: obuka nezaposlenih majki za tržište rada

STRATEŠKI PRIORITET 2.

Kvalitetno, dostupno i inkluzivno obrazovanje, zdravstvo i socijalna zaštita

TIJELA UN-A

Strateški prioritet 2. vodi **UNFPA** i **UNICEF**, objedinjujući napore koji osiguravaju **ILO, IOM, UN Women, UNDP, UNESCO, UNHCR** i **WHO**.

BUDŽET (u USD)

 **Potrebno**
18,1 m

 **Osigurano**
15,9 m

 **Utrošeno**
14,2 m (89%)

Usklađenost sa SDG-ima:



Centri za rani rast i razvoj



Imran od prije šest mjeseci i Imran danas, dva su različita djeteta. Pored toga što je unaprijedio govorne vještine, ima puno bolju pažnju, fokus, odnos sa starijima i vršnjacima.

6.500 mladih razvilo vještine 21. vijeka kroz UN-ovo uspostavljanje



4 STEM
laboratorija

25 kabineta
za nauku
u školama



omogućavaju razmjenu znanja između
26 škola



27.286
korisnika



direktno unaprijedilo
vještine i pristup
programima
cjeloživotnog učenja



uključujući
sveobuhvatno
seksualno obrazovanje



Ishod 2. Do 2025. godine, stanovništvo ima koristi od inkluzivnijih i kvalitetnijih programa obrazovanja usmjerenih na vještine iz 21. vijeka za veću zapošljivost, blagostanje i aktivno učešće u društvu.

U 2023. godini, BiH bilježi značajan napredak u oblasti obrazovnog angažmana i razvoja procesa u skladu sa opredjeljenjem sa Samita o transformaciji obrazovanja. Kroz saradnju sa EU-om, OSCE-om, Vijećem Evrope i svim resornim ministarstvima obrazovanja, UN je bio na čelu inicijative [izrade akcionih planova za unapređenje kvalitete obrazovanja](#), uključujući izradu sveobuhvatnih desetogodišnjih akcionih planova za sve nivoe obrazovanja, promovisući inkluzivnost i usklađivanje sa Agendom 2030. i ciljevima pristupanja EU.

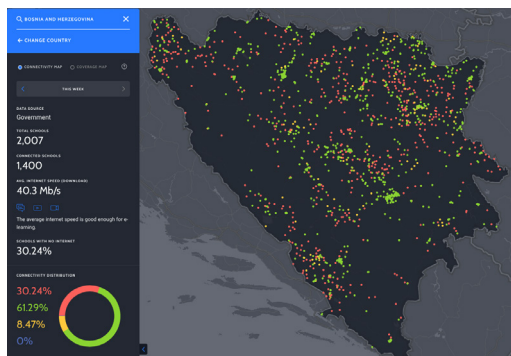
UN je udružio napore s javnim univerzitetima i obrazovnim vlastima kako bi unaprijedili inkluzivno obrazovanje kroz programe stručnog usavršavanja. Promovisani su digitalni alati za učenje, doprinoseći uspostavljanju platforme koja nudi akreditovane kurseve. Proširen je program Intervizija za usavršavanje nastavnika, sa gotovo 2.000 nastavnika korisnika.

[Program integrisanja asistivne tehnologije u nastavu je promovisan](#) i proširen na Hercegovačko-neretvanski kanton. Omogućen je pristup Akelius kursu digitalnog jezika za 2.952 djece (1.012 djevojčica), pokazujući njegovu efikasnost u podršci različitim potrebama učenja i jačanju motivacije.

U cilju **jačanja ekosistema podataka u BiH**, UN se fokusirao na [veću dostupnost pouzdanih statistika u oblasti obrazovanja koristeći standard ISCED-F 2013](#). Unapređivanjem budžetiranja zasnovanog na dokazima u socijalnom sektoru, finansijama i lokalnim vlastima, UN je podržao izgradnju kapaciteta sa fokusom na proširenje ranog rasta i razvoja te zaštite.

Unapređivanjem digitalne transformacije, UN je omogućio strateško pozicioniranje bh. škola na [globalnoj Giga mapi](#), što je dovelo do većeg pristupa internetu u 76 škola kroz mobilizaciju privatnog sektora. Nadalje, sedam od 12 jedinica uprave

izdvojilo je sredstva za poboljšanje povezanosti škola, uz potvrđene pozitivne rezultate na osnovu studija izvodljivosti.



UN se usmjerio na osiguranje vještina zapošljivosti za adolescente, mlade i ranjive grupe i poticanje njihovog aktivnog učešća u društvu i privredi. Kroz niz inicijativa fokusiranih na digitalne, programske, poduzetničke i zelene vještine, UN je uspješno osnažio 756 adolescenata (543 žene). Ovi napori doveli su do opredjeljenja Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona da izradi akcioni plan za kvalitetu zraka.

Pored toga, UN je omogućio sticanje vještina 21. vijeka za 6.500 mladih sa uspostavljanjem četiri STEM laboratorije i 25 kabineta za nauku u školama, te podsticanjem razmjene znanja između 26 škola. Drugo [BizVenture takmičenje](#), sa većinom od 63% učesnica, predstavilo je inovativne poslovne ideje 93 učenika. Podrška UN-a obuhvatila je i mrežu od 136 kantonalnih institucija koje promovišu STEM i preduzetništvo. U cilju unapređenja istraživanja i razvoja urađena je nabavka opreme za 25 osnovnih škola i Univerzitet u Sarajevu.

Gotovo 20.000 učenika ostvarilo je koristi od **boljeg zdravstvenog obrazovanja** uz podršku UN-a, ostvarenog kroz tematske obuke nastavnika u Republici Srpskoj, sesije o zdravom načinu života u dva kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) i [osiguranje uložaka i pouzdanih informacija o menstrualnom zdravlju u Kantonu Sarajevo](#). U radu na osiguranju kontinuiteta obrazovanja za djecu u privremenim prihvatnim centrima i školama, UN je obuhvatio 1.713 djece, omogućio [pristup pripremnim programima](#) za 82 djece i stručno osposobljavanje za 106 dječaka srednjoškolske dobi.

Unapređujući perspektive integrisanja u zajednicu i zapošljivost, UN je podržao 72 tražioca azila i izbjeglice u dobivanju tehničke i certificirane obuke, uključujući časove vožnje, informatike, jezika i grafičkog dizajna. U okviru pružanja informacija koje spašavaju živote i izgradnje kompetencija dječaka i mladića suočenih sa promjenjivim i izazovnim okolnostima, UN je zabilježio učešće 13.670 mladića i adolescenata iz ranjivih kategorija u sesijama životnih vještina, neformalnog obrazovanja, radionicama umjetničkog izražavanja i kreativnim druženjima.

UN je nadalje saradivao na svim nivoima vlasti u **rješavanju poremećaja korištenja narkotika**, pružajući naučno utemeljenu obuku za praktičare iz sektora zdravstva, socijalnog i krivičnog pravosuđa, s ciljem podrške pogođenim porodicama i institucijama, poticanja institucionalnog napretka i pružanja direktne pomoći.

Kroz partnerstva sa lokalnim samoupravama, 29 mladih je potaknuto da steknu neprocjenjivo iskustvo i razviju svoje profesionalne puteve. **U partnerskim jedinicama lokalne samouprave na praksi** je angažovano ukupno 17 djevojaka i mladića, od čega četvero sa invaliditetom.

Digitalizacija isplata energetskih subvencija za ranjiva domaćinstva u vrijednosti od

50 miliona dolara



149.236

ostvarilo pogodnosti zdravstvenih usluga koje je podržao UN

Preko **4.000 korisnika**

dobilo informacije ili besplatnu pravnu pomoć za pristup pravima, uključujući zdravstvenu i socijalnu zaštitu



Za preko **33.000 korisnika**



uključujući raseljeno stanovništvo osigurane usluge mentalnog zdravlja i psihosocijalne podrške u zajednici.

Ishod 3. Do 2025. godine, stanovništvo ima pristup kvalitetnijim i inkluzivnijim sistemima zdravstvene i socijalne zaštite

UN je odigrao ključnu ulogu u jačanju sistema socijalne zaštite u BiH. Usvajanje strategija socijalne zaštite i dječije zaštite u RS-u 2023. godine, s iskoracima u pravcu usvajanja u FBiH, označilo je ključni korak, a koji je omogućio UN, nužan za rješavanje problema socijalne inkluzije, procjene invaliditeta, socijalne zaštite otporne na udare i bolju zaštitu djece. Realizacijom Zakona o podršci porodicama sa djecom proširen je obuhvat dječijih novčanih dodataka, sa koristima za 147 djece. U cilju unapređenja ranog rasta i razvoja, UN je zagovarao usvajanje Zakona o kontinuiranom stručnom obrazovanju sa koristima za 390.000 djece. Kroz saradnju u Kantonu Sarajevo, opremljena dva centra za rani rast i razvoj te formulisan međusektorski Akcioni plan.

Osnaženi su sistemi lokalnog upravljanja kroz socijalno preduzetništvo i integrisane sheme upravljanja predmetima, sa koristima za 931 pojedinca, a podržani su paketi intervencija za socijalnu inkluziju u promociji lokalizacije SDG-a i međusektorska partnerstva na osam ciljnih lokacija. Unapređenje e-Uprave i digitalnih mogućnosti sa pilot e-Uslugama rezultiralo je digitalnom distribucijom 50 miliona USD energetskih subvencija za 150.000 ugroženih domaćinstava u FBiH i uspostavljanjem platforme e-Usluga u Kantonu Sarajevo.

UN je podržao lokalne vlasti u smanjenju rizika od katastrofa kroz podršku Mapama puta za socijalnu zaštitu otpornu na udare i procjenu rizika

po javno zdravlje po pojedinačnim sektorima. Ovo opredjeljenje je osiguralo novčane naknade i usluge temeljene na riziku tokom i nakon krize te očuvanje međusobno povezanih odgovora u vanrednim situacijama. Nadalje, senzibilizirano je 60.000 građana, kroz promociju spremnosti na krizne situacije i potencijal socijalne zaštite otporne na udare.

Uz podršku UN-a, osnažen je zdravstveni sistem u BiH kako bi osigurao kvalitetnije i inkluzivnije zdravlje, idući u pravcu univerzalne zdravstvene pokrivenosti. Značajna poboljšanja u imunizaciji uključivala su rad kod neodlučnosti u vezi vakcinacije i nadogradnju opreme hladnog lanca i skladištenja kako bi se osigurali standardi kvalitet. Više od 500 zdravstvenih radnika obučeno je za primjenu vakcina protiv COVID-19, HPV-a i gripe. U cilju rješavanja finansijskih prepreka za pristup zdravstvenoj zaštiti, UN je podržao studije finansijske zaštite i argumentacije za ulaganja u nezarazne bolesti.

Napori na promociji zdravih životnih stilova i pristupa zdravstvenim uslugama bili su uspješni. Podaci o vakcinaciji poboljšani su kroz kampanje senzibilizacije, sa 35.000 sveobuhvatnih evidencija i primjenom 7.800 prethodno propuštenih vakcinacija, uključujući HPV vakcinaciju za 4.000 mladih. Sesije o pristupima prilagođenim mladima osigurale su obuku za 109 studenata medicine za pružanje usluga u oblasti seksualnog i reproduktivnog zdravlja. Unapređenja zdravlja majki i djece, uključujući izradu Smjernica za

sigurne porodaje, koristila su bh. društvu u cjelini i direktnim efektima na 400.000 djece, sa programima ishrane za 9.000 ugrožene novorođenčadi i djece te pregledom vida za 5.000 djece predškolske dobi i roditelja.

Uz podršku UN-a, domaće vlasti su pružile pomoć osobama u pokretu i osnažile kapacitete zajednica domaćina. Preko 4.000 korisnika dobilo je informacije ili besplatnu pravnu pomoć, ili oboje, od UN-a i njihovih partnera kako bi ostvarili svoja prava, uključujući zdravstvenu i socijalnu zaštitu. U privremenim prihvatnim centrima, 634 djece

(317 djevojčica) i 753 odraslih (541 žena) koristilo je zdravstvene usluge i usluge ishrane i mentalnog zdravlja te psihosocijalnu podršku, a više od 1.600 dobilo je prvu psihološku pomoć. Nadalje, UN je osnažio kapacitete zajednica u kojima su smješteni migranti, tražioci azila i izbjeglice, kroz grantove za projekte rehabilitacije i obnove lokalne zdravstvene i društvene infrastrukture.

Također, 1.818 mladića i 842 djevojaka dobilo je usluge u oblasti seksualnog i reproduktivnog zdravlja, 161 trudnica je dobila pomoć, a 80 je dobilo zdravstvene i nutritivne usluge. Distribucija

je uključivala 1.934 oralnih kontraceptiva i kondoma i 637 kompleta osnovnih higijenskih potrepština. Napori na rješavanju pitanja rodno zasnovanog nasilja i seksualnog nasilja uključivali su diskusije u fokus grupama, izgradnju kapaciteta organizacija civilnog društva, poboljšane mehanizme upućivanja i mentalnog zdravlja i psihosocijalnih usluga za 2.132 preživjelih. Sesije senzibilizacije su osnažile 323 djevojke i 1.577 mladića da prepoznaju rodno zasnovano nasilje.

Promovisane su zakonodavne izmjene kako bi se spriječilo i odgovorilo na rodno zasnovano i

seksualno nasilje, uključujući revizije Krivičnog zakona u dijelu seksualnog uznemiravanja, kao i izradu revidiranog Zakona o nasilju u porodici i zaštiti žena i djevojčica. UN je intenzivirao građanski angažman žena, uključivši pet ženskih romskih organizacija u formulisanje politika, senzibilizirajući 70 lidera o tjelesnoj autonomiji, obučavajući 25 kreatora sadržaja i novinara za izvještavanje o rodno zasnovanom nasilju i pružajući psihološku i socioekonomsku podršku za 50 preživjelih žrtava seksualnog nasilja u sukobu. UN je osigurao pomoć Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike u izradi web stranice namijenjene žrtvama rodnog nasilja.

Naše priče



© UNICEF BiH/Almir Panjeta

Dobra priča iz sjajnog vrtića - Pozitivnim praksama u vrtiću „Čika Jova Zmaj“ u Foči uticali su da roditelji, lokalna zajednica i vlasti prepoznaju značaj ranog rasta i razvoja i predškolskog odgoja



© UNICEF BiH/Almir Panjeta

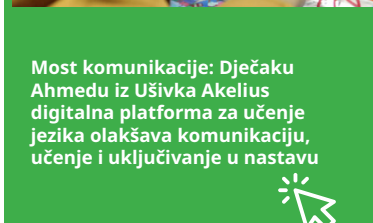


© UN Women BiH

Video: Seksualno nasilje i uznemiravanje u BiH
Civilno društvo istrajno u borbi za pravičnije zakone



© UNFPA BiH i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS

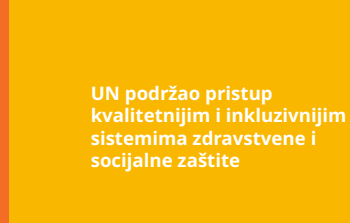


© UNDP BiH

Most komunikacije: Dječaku Ahmedu iz Ušivka Akelius digitalna platforma za učenje jezika olakšava komunikaciju, učenje i uključivanje u nastavu



Sarajlija Anes Kujović prvi UN Volonter sa Down sindromom u svijetu



UN podržao pristup kvalitetnijim i inkluzivnijim sistemima zdravstvene i socijalne zaštite



© IOM BiH | Odjel dječije hirurgije Kantonalne bolnice „Džemal Bijedić“ Ljubljankići, Bihać

Djevojka prima svoju prvu vakcinu protiv humanog papilomavirusa (HPV) u Domu zdravlja u Banjoj Luci



© UNFPA BiH

Nastavnici osnovnih škola iz Banja Luke uspješno završili edukaciju o zdravim životnim stilovima

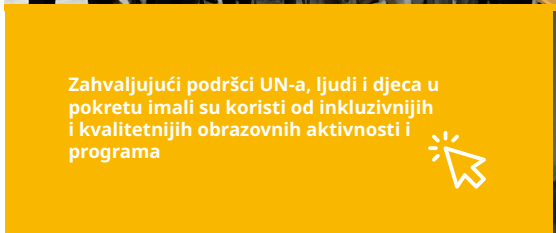


© WHO BiH i Lejla Beglerović

Vježba potrage i spašavanja Gorske službe spašavanja, uz kontinuiranu obuku u pružanju pomoći licima u nevolji

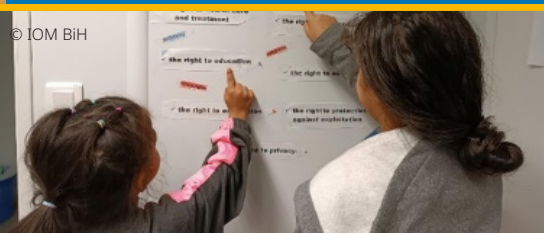


© WHO BiH & GSS BiH



© IOM BiH

Zahvaljujući podršci UN-a, ljudi i djeca u pokretu imali su koristi od inkluzivnijih i kvalitetnijih obrazovnih aktivnosti i programa



Sezonska vakcinacija kao najbolja odbrana od gripe i njenih potencijalno ozbiljnih posljedica, posebno za osobe iznad 65 godina. Redovna vakcinacija protiv gripe u Domu zdravlja



© UNFPA BiH

Prvi susret migrantice s njenom bebom




STRATEŠKI PRIORITET 3.

Uprava i vladavina prava sa ljudima u fokusu

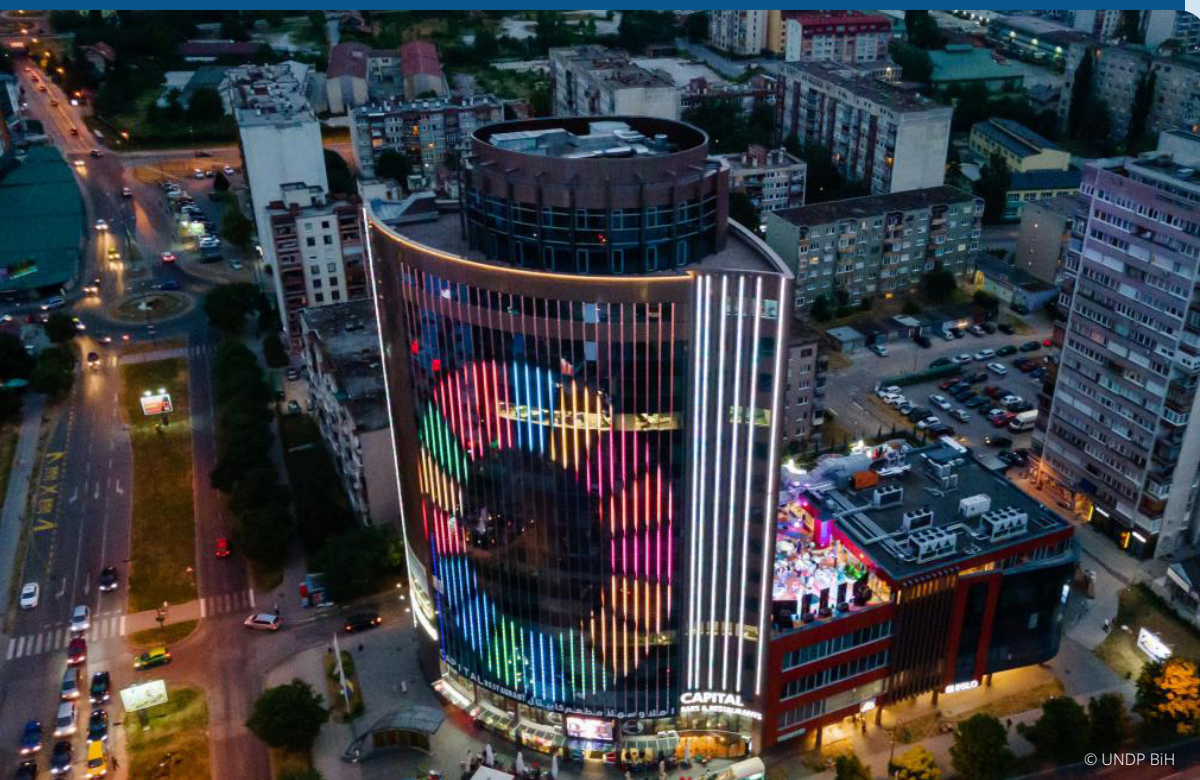
TIJELA UN-A

Strateški prioritet 3. vodi **UNDP**, objedinjujući time napore koje osiguravaju **ILO, IOM, ITU, OHCHR, UN Women, UNESCO, UNFPA, UNHCR, UNICEF, UNODC** i **WHO**.

BUDŽET (u USD)

-  **Potrebno**
46,2 m
-  **Osigurano**
40,5 m
-  **Utrošeno**
31,5 m (78%)

Usklađenost sa SDG-ima:



© UNDP BIH

Pregled SDG-a: Pozitivna promjena ka zelenijoj, inkluzivnoj budućnosti u Bosni i Hercegovini



Unatoč političkim podjelama, SDG-ovi su pružili platformu za uključivanje širokog spektra aktera na temu budućnosti razvoja u BiH, uključujući privatni sektor, građane i akademsku zajednicu



60 politika, strateških i regulatornih okvira i finansijskih instrumenata koji doprinose ubrzanju realizacije Okvira za SDG-e u BiH



Uz podršku UN-a, **9.621** ostvarilo pristup pravdi



361.605 korisnika ostvarilo pristup osnovnim uslugama, uz UN podršku



Preko **54.000** migranata, izbjeglica i tražitelja azila ostvarilo pristup smještaju, hrani i ostalim uslugama u 4 privremena prihvatna centra



97 lokalnih, kantonalnih, entitetskih i državnih institucija podržano u korištenju tehnologije i inovacija



Ishod 4. Do 2025. godine, stanovništvo doprinosi i uživa koristi od odgovornijih i transparentnijih sistema upravljanja koji pružaju kvalitetne javne usluge i osiguravaju vladavinu prava.

UN je nastavio pružati savjete u vezi politika te pomagati saradnju između vlasti i društvenih aktera u osmišljavanju politika i strategija koje omogućavaju reforme i promjenu sistema za realizaciju Agende 2030.¹ U ovim naporima ključna je podrška koja se pruža vlastima u nadzoru i implementaciji Okvira SDG-a u BiH, usvojenog 2021. godine. Podrška je uključivala izradu Okvira za finansiranje SDG-a koji ističe politike i instrumente finansiranja u prioritetnim oblastima (digitalizacija, energetika te istraživanje i razvoj) s potencijalom za katalitički učinak i mobilizaciju razvojnog finansiranja iz privatnog sektora, domaćih i međunarodnih

finansijskih institucija te drugih izvora. Nakon njegovog usvajanja na nivou vlada oba entiteta i Brčko distrikta krajem 2023. godine, Okvir za finansiranje SDG-a čeka formalno usvajanje na Vijeću ministara BiH. Istovremeno, UN je radio sa 19 ministarstava finansija i resornih ministarstava povećavajući njihove kapacitete za donošenje rodno odgovornih budžetskih odluka i uvođenje rodne ravnopravnosti u planiranje finansiranja.

Pored podrške institucionalnim partnerima u izradi i implementaciji politika i intervencija za implementaciju Okvira za SDG-e, po prvi puta UN je sistemski radio sa revizorskim institucijama

¹ Strategija integrisanog upravljanja granicama BiH za period 2024. do 2029. i Akcioni plan za period 2024. do 2026., Strategija javnih nabavki za Bosnu i Hercegovinu, Strategija održivog razvoja Republike Srpske 2030., nacrti entitetskih zakona o vodnim uslugama, Nacrt zakona o finansiranju OCD-a u FBiH, Strategija u oblasti istraživanja i razvoja Kantona Sarajevo, Zakon o e-Upravi Kantona Sarajevo, Strategija stanovništva Grada Banja Luka.

najvišeg nivoa u BiH na povećanju njihovih kapaciteta u pogledu Agende 2030. Revizorskim institucijama je predstavljena metodologija ISAM revizije iz INTOSAI razvojne inicijative SDG-a, a uzele su učešća i u implementaciji prve regionalne paralelne rodne revizije, što je rezultiralo s tri revizorska izvještaja za SDG 5. u zemlji.

Popitanju SDG 16, u saradnji s resornim ministarstvima izrađena je Mapa puta za deinstitucionalizaciju, sa četiri strateška prioriteta i intervencije, stvarajući ključni zamah za kontinuiranu promociju brige u porodičnom okruženju (koristi za 12.000 djece iz rizičnih kategorija i 866 institucionalno zbrinutih). U međuvremenu, Sekretarijat Visokog sudskog i tužilačkog vijeća usvojio je preporuke kojima je povećana dostupnost podataka o djeci žrtvama i svjedocima u sistemima upravljanja sudskim predmetima. Izgradnja kapaciteta pravosudnih profesionalaca koju je proveo UN doprinijela je jačanju specijalizovanog pravosudnog sistema, sa obuhvatom od 4.000 djece u kontaktu sa zakonom koja su imala pristup poboljšanim uslugama.

Zahvaljujući kontinuiranoj pomoći u implementaciji SDG okvira, danas je [BiH među 57 zemalja globalno i dvije regionalno](#) s dostupnim podacima po SDG indikatoru 11.4.1. Takvi podaci ističu i javna i privatna ulaganja u očuvanje kulturnog i prirodnog naslijeđa, pokazujući opredijeljenost zemlje održivom razvoju. Nadalje, u saradnji sa statističkim zavodima, UN je izradio portale s [podacima o demografskoj otpornosti u BiH](#).

Do sada je jedna trećina (34%) lokalnih samouprava pretočila pravce Okvira za SDG-e u svoje razvojne strategije. UN je osigurao podršku za lokalne vlasti širom zemlje u unapređenju javnih usluga, pri čemu je preko 350.000 žena i muškaraca ostvarilo koristi od boljeg pružanja usluga (javna infrastruktura, energetske subvencije, socijalne usluge, vodosnabdijevanje i usluge otpadnih voda).

U kontekstu 75. godišnjice Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, u okviru Inicijative za ljudska prava 75 visokog komesara Ujedinjenih nacija za ljudska prava, UN je podržao osam dijaloga sa vlastima,

institucijama i civilnim društvom, sa 370 učesnika. Diskusije su uključivale sagledavanje postignutog napretka i izazova u promociji i zaštiti ljudskih prava, dijalogu o slobodi izražavanja, slobodi medija i sigurnosti novinara, pravima osoba sa invaliditetom i [aktivistkinjama u oblasti ljudskih prava](#).

Radnici i poslodavci uključeni u radne sporove u Republici Srpskoj ostvaruju pogodnosti bolje efikasnosti Agencije za mirno rješavanje radnih sporova, zahvaljujući podršci UN-a za razvoj elektronskog sistema upravljanja predmetima za Agenciju.

Rad UN-a u Bosni i Hercegovini je osigurao dodatnu vrijednost pozitivnim rezultatima u sektoru pravde i sigurnosti jačanjem kapaciteta relevantnih institucija, usklađivanjem zakonskih okvira sa međunarodnim standardima i isticanjem ljudskih prava i rodne perspektive.² UN je podržao pravosuđe i tužilaštva u jačanju kapaciteta u oblasti okolišnog krivičnog prava, te izvršio prvo mapiranje kršenja ljudskih prava u oblasti okoliša u BiH. Agencije za provođenje zakona dodatno su unaprijedile kapacitete za borbu protiv seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja, osnažene konkretnim akcijama dva udruženja policijskih službenika. UN je nastavio pružati podršku vlastima na unapređenju politika i tehničkih kapaciteta za cyber sigurnost, uključujući borbu protiv seksualnih delikata u digitalnoj sferi.

Također, Koalicija za rodnu ravnopravnost i klimatske akcije podržana od UN-a ubrzala je napredak u rodno pravednom klimatskom djelovanju kroz saradnju sa rodnom mehanizmom, resornim ministarstvima, ženskim organizacijama civilnog društva i lokalnim grupama na promociji pristupa žena finansijama za rodno ravnopravna klimatska rješenja, jačanju njihovog učešća u upravljanju životnom sredinom i izradi rodno vitalnih statistika. UN je pokrenuo aktivnosti sa Agencijom za rodnu ravnopravnost i Visokim sudskim i tužilačkim vijećem na uvođenju standarda izvrsnosti za osnaživanje žena na radnim mjestima kroz transformaciju radne kulture, propisa, procesa i praksi za rodnu ravnopravnost.

Prelazak na odgovor na migracije vođene od strane državnih organa ostaje ključni element angažmana

UN-a s vlastima u BiH. Sa nastavkom mješovitih migracijskih tokova bez trenda smanjenja tokom 2023. godine, UN je ostao posvećen [pružanju podrške vlastima i partnerima u realizaciji pomoći temeljenoj na pravima te osjetljivoj na zaštitu](#). U kontekstu prelaska na mješoviti odgovor na migracije u vlasništvu državnih organa, vlasti su osposobljene da pruže [kvalitetne usluge osobama kojima je potrebna](#) međunarodna zaštita. UN je također osnažio kapacitete javnih pružalaca pravne pomoći.

Kako sadašnji sistem nema dovoljno sredstava da odgovori na pravne potrebe prisilno raseljenih lica i lica bez državljanstva, UN i civilno društvo popunjavaju ovu prazninu pružanjem informacija i besplatne pravne pomoći, sa obuhvatom od preko 4.000 osoba. U 2023. godini, više od 54.000³ migranata, izbjeglica i tražitelja azila imalo je pristup skloništu, hrani i neprehrambenim artiklima, vodosnabdijevanja te sanitarnim i higijenskim uslugama (WASH), kao i individualnoj pomoći i upućivanju na specijalizovane službe u četiri privremena prihvatna centra.

3 Broj uključuje korisnike registrovane od strane Službe za poslove sa strancima i IOM-a, kao i one koji su samo prethodno registrovani od strane IOM-a i koji su napustili privremeni prihvatni centar prije okončanja procedure registracije. (IOM unaprijed registruje korisnike kako bi im omogućio trenutni pristup uslugama uključujući smještaj, hranu, neprehrambene artikle i pomoć u zaštiti).

Naše priče

©UN BiH/ Imrana Kapetanović

Individualne i grupne sesije za tražitelje azila o procedurama i principima međunarodne zaštite

©UNHCR BiH/Vaša prava BiH

Dvanaest lokalnih samouprava u BiH potpisalo memorandum o razumijevanju u cilju unapređenja rodno osjetljivog budžetiranja i upravljanje javnim finansijama na lokalnom nivou

©UN BiH/ Imrana Kapetanović

Regionalna konferencija na temu medijskih sloboda i bezbjednosti novinara

©IOM BiH

Video: Rješavanje mješovitih migracijskih tokova na Zapadnom Balkanu

Rade Kovač, Head of the Operational Support Sector in the Service for Foreigners Affairs, expressed his gratitude to the IOM for providing assistance with both humanitarian and security issues since the start of the migration situation.

2. Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine osnažilo održivi sistem upravljanja životnim ciklusom municije i oružja kroz uspješno zbrinjavanje 43,4 tone viškova municije, čime je preostali višak smanjen na 5.375,6 tona.

STRATEŠKI PRIORITET 4.

Angažiranje građana i zajednice za socijalnu koheziju

TIJELA UN-A

Na čelu Strateškog prioriteta 3. su **ILO** i **UNESCO**, objedinjujući time napore koje osiguravaju **IOM**, **UN Women**, **UNDP**, **UNFPA**, **UNHCR**, i **UNICEF**.

BUDŽET (u USD)



Potrebno
12,7 m



Osigurano
11,8 m



Utrošeno
11,1 m (94%)

Usklađenost sa SDG-ima:



© IOM BiH

Zajedno s EU, Vijećem Evrope i OSCE-a, UN u BiH ulaže u zajednice, stanovništvo i mlade koji rade svaki dan na izgradnji povjerenja i očuvanju mira, kroz tijesnu saradnju s domaćim vodećim mirovnim aktivistima, čije djelovanje predstavlja najbolje prakse u jačanju tolerancije



Preko

10.000 mladih

ostvarilo koristi od

530 aktivnosti socijalne kohezije

u partnerstvu sa 100 javnih institucija i 50 OCD-a



Preko

300 CSOs

uključujući organizacije koje predstavljaju žene i djevojčice iz ranjivih grupa imaju osnažene kapacitete za



Ishod 5. Do 2025. godine postoji snažnije međusobno razumijevanje, poštovanje i povjerenje među pojedincima i zajednicama

Izgradnja mira i socijalna kohezija

- ▶ Na zahtjev predsjedavajuće Vijeća ministara BiH, Generalna skupština UN-a je ocijenila da BiH ispunjava uslove za korištenje sredstava iz UN-ovog Fonda za izgradnju mira (PBF) te strukture UN-a za izgradnju mira do 2027. godine.
- ▶ U 2023. godini, u okviru podrške Fonda, pokrenute su ključne inicijative Žene, mir i sigurnost, te Mir i sigurnost mladih u partnerstvu sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstvom civilnih poslova BiH.
- ▶ Pod zajedničkim rukovodstvom Kvarteta (UN, EU, OSCE i Vijeće Evrope) provedene su brojne inicijative u oblasti socijalne kohezije u 30 zajednica.

UN ostaje opredeljen jačanju zajednica i lokalnih vlasti kroz realizaciju programa za jačanje održivih kapaciteta, vještina i alata potrebnih za [unapređenje socijalne kohezije i izgradnje mira u BiH](#). Ovakvo opredjeljenje podrazumijeva aktivno uključivanje građana i civilnog društva u lokalni razvoj, podsticanje inkluzivnog dijaloga, promociju kritičkog mišljenja, podsticanje inovacija i podršku aktivizmu mladih te etičkom medijskom izvještavanju. UN je ostvario saradnju s preko [100 javnih institucija](#), 50 OCD-a i preko [10.000 mladih](#) koji su pomogli u realizaciji preko [530 aktivnosti u oblasti socijalne kohezije u BiH](#) s naglaskom na [jačanje povjerenja i kohezije unutar i između zajednica](#), te s građanima i donosiocima odluka. UN je radio na [promociji važnosti izdvajanja sredstava lokalnih samouprava za socijalnu koheziju i izgradnju](#)

[mira](#), kao i OCD-a i mladih. Uz podršku UN-a, te u partnerstvu sa Vijećem Evrope, EU i OSCE-om, Jablanica i Prnjavor su implementirali fond socijalne kohezije, uspostavljajući ga kao zasebnu budžetsku liniju za promociju značajja izdvajanja resursa lokalne samouprave za socijalnu koheziju i izgradnju mira.

U partnerstvu s akademskom zajednicom, UN je osnažio 80 mladih da se suprotstave govoru mržnje kroz [jačanje njihovih vještina](#) za samostalno kreiranje medijskih proizvoda i vođenje kampanja javnog zagovaranja protiv štetnih, obmanjujućih i manipulativnih sadržaja. U cilju promocije pozitivnih narativa, provedeno je sedam kampanja na društvenim mrežama u saradnji sa mladima. Nadalje, pažljivo su organizovane [edukativne i kulturne razmjene mladih](#) u cilju promocije kulturne različitosti, umrežavanja i kolaborativnog dijaloga. UN-ov [Priručnik za izgradnju mira na Zapadnom Balkanu](#) uspješno je uvršten u nastavne planove i programe devet univerzitetskih smjerova u Banjoj Luci i Bihaću, osiguravajući kontinuiranu distribuciju kroz sektor javnog obrazovanja. Nadalje, u odgovoru na eskalaciju incidenata nasilja u javnim prostorima, UN je pokrenuo program obuke o strategijama intervencije posmatrača, a koji je obuhvatio 300 učenika.

Jačanjem etičkih i profesionalnih standarda među medijima kroz samoregulatorni mehanizam i uspostavljanje [koalicije za slobodu izražavanja i moderiranje sadržaja](#), UN je dao doprinos promociji ovih sloboda u zemlji i povećalo otpornost društva na potencijalno štetne sadržaje koji se šire na internetu, prije svega govor mržnje. U partnerstvu sa Al Jazeeraom Balkans, izrađen je serijal od deset epizoda,

pokrenuvši diskusiju o efikasnim strategijama za borbu protiv dezinformacija, diskriminacije i govora mržnje, uz istovremeni fokus na prava i slobode novinara i njihovu ulogu u stvaranju i promociji medijski pismenih i tolerantnih društava. Nadalje, izrađen je interaktivni modul za e-učenje, usmjeren na novinare i kreatorne sadržaja, fokusirajući se na inkluzivne prakse izvještavanja i narative protiv govora mržnje. Uz podršku UN-a, medijske kuće u Sarajevu, Tuzli i Bihaću su obučene da prepoznaju govor mržnje, suprotstave se narativima podjela, tačno izvještavaju o mješovitim kretanjima i da dostojanstveno prikazuju prisilno raseljene osobe. UN je unaprijedio kapacitete

50 mladih kreatora sadržaja i deset novinara po pitanju inkluzivnog izvještavanja. Nadalje, 50 preživjelih žrtava seksualnog nasilja u sukobu osnažene su da postanu zagovornici ravnopravnosti i prevencije nasilja.

UN je saradivao s lokalnim vlastima na unapređenje međuopćinske i međuentitetske saradnje u pružanju lokalnih usluga i stvaranju pravednijeg društva, a naponi su rezultirali značajnim angažmanom lokalno regrutovanih mladih UN volontera koji su stekli dragocjeno profesionalno iskustvo i priliku da saraduju i dalje doprinose lokalnim institucijama. Nadalje, održano je 80 građanskih foruma i javnih konsultacija za inkluzivno utvrđivanje lokalnih prioriteta i donošenje odluka, što je rezultiralo implementacijom 11 rodno odgovornih infrastrukturnih mjera i preko 100 malih projekata od vitalnog značaja.

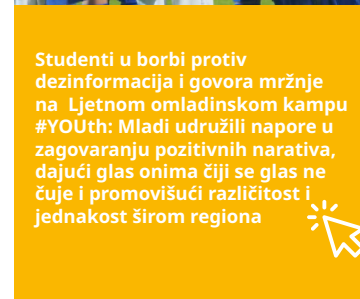
Naše priče



© UNICEF BiH
Svjetski dan djeteta obilježen je izlaskom djece zajedno s fudbalerima u majicama s porukama „Stvorite nam svijet koji vrijedi slaviti“ uoči kvalifikacijskog meča reprezentacije BiH za EUFA-in EURO kup 2024. protiv Slovačke



© IOM BiH
U BOSNI I HERCEGOVINI



© UNESCO
Studenti u borbi protiv dezinformacija i govora mržnje na Ljetnom omladinskom kampu #YOUth: Mladi udružili napore u zagovaranju pozitivnih narativa, dajući glas onima čiji se glas ne čuje i promovisući različitost i jednakost širom regiona

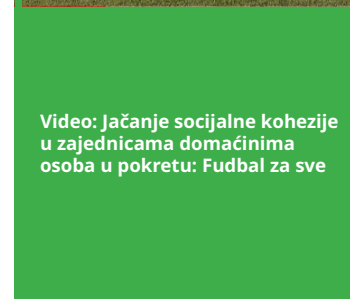


Video: Poruka mira #MožemoBolje



© IOM BiH
Respect is usually using football as a tool for social cohesion,

Djevojčice i dječaci iz Banje Luke, Bihaća, Zenice, Tuzle i Sarajeva na konferenciji "Pravo na život bez nasilja" održanoj u Parlamentarnoj skupštini BiH



© UNHCR-BIH/BRWI
Video: Jačanje socijalne kohezije u zajednicama domaćinima osoba u pokretu: Fudbal za sve



Fudbal je okupio 195 djece iz migrantskih i prisilno raseljenih porodica i lokalnih zajednica u partnerstvu sa Fudbalskim savezom BiH i uz podršku UEFA-e

PARTNERSTVA I AGENDA 2030.

UN je 2023. nastavio svoje konstruktivno partnerstvo sa Međusektorskom radnom grupom za praćenje implementacije SDG-a u Bosni i Hercegovini u 2023. godini. Partnerstvo je rezultiralo uspješnom pripremom i prezentacijom drugog Dobrovoljnog izvještaja o implementaciji SDG-a od strane bh. delegacije na Političkom forumu na visokom nivou u julu 2023. godine. Dobrovoljni izvještaj je potvrda napretka u ostvarenom u odnosu na Okvir SDG-a i državnu stratešku viziju za implementaciju SDG-a i, što je podjednako važno, utvrdio nedostatke i prioritete za BiH u narednom periodu. Angažman Političkog foruma na visokom nivou uključivao je i prateći događaj na temu finansiranja SDG-a, održan u partnerstvu sa Indonezijom, Srbijom, Švedskom i Džefrijem Dejvidom Saksom. Ovaj događaj stavio je BiH na čelo globalnih diskusija o finansiranju održivog razvoja i predstavio finansijske strategije i instrumente neophodne za ubrzanje održivog razvoja na realizaciji Agende 2030. Partnerstvo je dodatno prošireno zajedničkim naporima na pripremi obaveza BiH u realizaciji SDG-u kao podrška globalnoj reviziji implementacije Ciljeva na Samitu SDG-a u septembru 2023.

UN se fokusirao na dalje jačanje partnerstva sa EU, prepoznajući komplementarni potencijal Agende 2030. i procesa evropskih integracija BiH. U tom kontekstu i u skladu s ishodom dijaloga na visokom nivou koji su u julu 2023. godine vodili generalni sekretar UN-a Guterres i predsjednica Evropske komisije von der Leyen, UN i Delegacija EU u BiH pokrenuli su **prvi strateški dijalog EU-UN**.

Vođen globalnim okvirom šest tranzicija SDG-a i pravcima diskusija na visokom nivou, cilj strateškog dijaloga EU-UN je da se iskoristi raspoloživa ekspertiza i kapacitete te unaprijede zajednički dijalozi o politikama u prioritetnim oblastima u korist bh. vlasti. Ovo partnerstvo će se nastaviti tokom i nakon 2024. godine, kroz zajedničke napore, vidljivost, zagovaranje i razvojna i inovativna partnerstva višestrukih aktera u oblastima energetike i zelene tranzicije, digitalizacije, ljudskih prava, roda i ljudskog kapitala, uključujući obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu.

U koordinaciji sa Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, UN je 2023. godine podržao više bilateralnih i zajedničkih diskusija sa relevantnim vlastima, kao i predstavnicima privatnog sektora, OCD-a, akademske zajednice i međunarodne zajednice u nastojanju da se osmisli [Platforma za angažman na zelenoj tranziciji](#). Cilj platforme je da katalizuje transformaciju u rukama domaćih aktera u pravcu zelenije BiH i BiH sa nultom emisijom ugljika, pokretanjem neformalnog instrumenta partnerstva između većeg broja aktera, a koji će povezati aktere sistema i izvan njihovih sektora i mandata, kao svojevrsno sjecište za prikupljanje i objedinjavanje

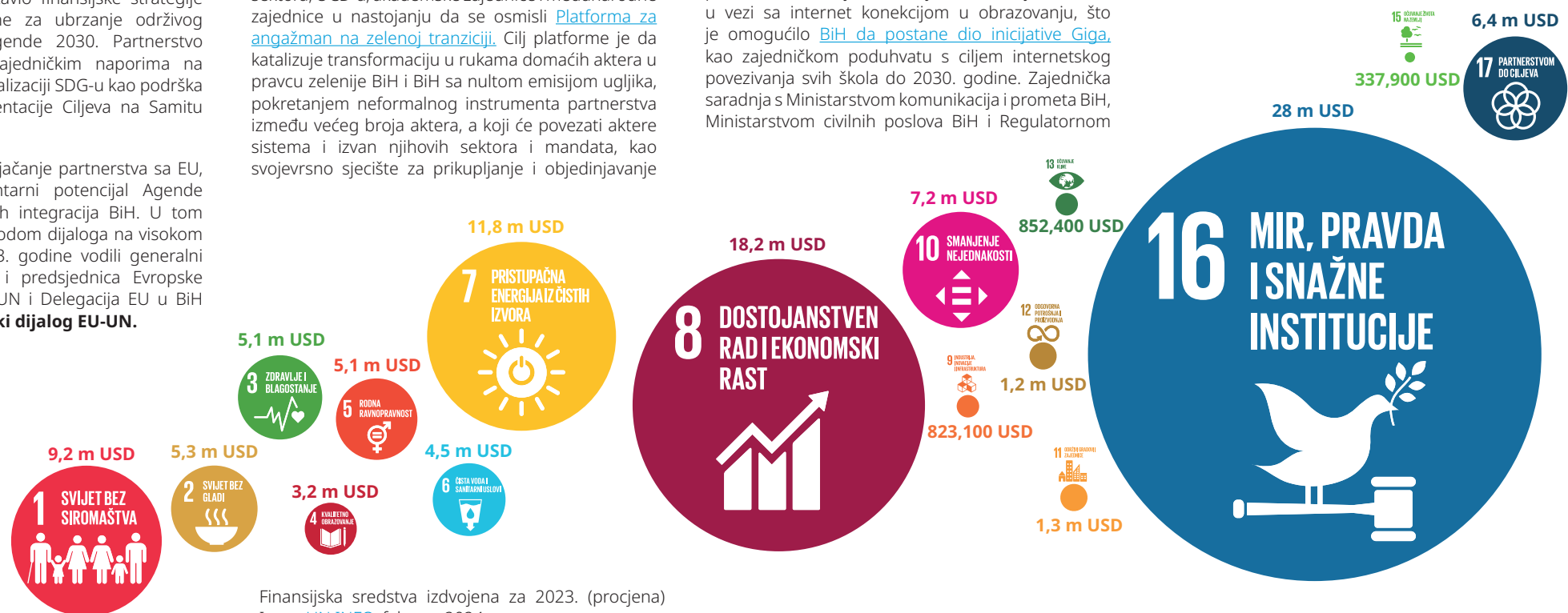
kolektivnog znanja, nudeći prostor za dijalog i djelovanje te kao poveznica između postojećih napora na ubrzanju zelenoj tranziciji.

[UN je inicirao multisektorski pristup](#) radu na dugoročnim politikama i programima u oblasti radnih migracija u BiH, što je omogućeno prvenstveno kroz netradicionalno partnerstvo s udrugama poslodavaca. UN je omogućio [inkluzivan i participatorni pristup](#) finansijskim resursima za sektor kulture i kreativni sektor za deset javnih institucija i OCD-e kako bi osigurale inkluzivne i efikasne kulturne politike, osnažila regionalna saradnja, promovisala mobilnost umjetnika i usluga te zaštitilo kulturno naslijeđe.

Još jedan značajan primjer je ulaganje UN-a u partnerstva temeljena na zajedničkim vrijednostima u vezi sa internet konekcijom u obrazovanju, što je omogućilo [BiH da postane dio inicijative Giga](#), kao zajedničkom poduhvatu s ciljem internetskog povezivanja svih škola do 2030. godine. Zajednička saradnja s Ministarstvom komunikacija i prometa BiH, Ministarstvom civilnih poslova BiH i Regulatornom

agencijom za komunikacije te privatnim sektorom rezultirala je uspostavljanjem platforme za višestruke aktere kako bi se prevazišao digitalni jaz u obrazovanju i mobilizirala dodatna posrednička podrška Mtela, kao glavnog pružaoca internetskih usluga u RS-u, čime je internet konekcijom obuhvaćeno dodatnih 76 škola.

U okviru ukupnih napora za stvaranje novih transformativnih partnerstava za održivost i lokalno vlasništvo do 2023. godine, UN je omogućio međunarodne platforme za razmjenu znanja, uključujući Regionalnu alijansu za rak grlića materice, s ciljem promocije zdravlja i prevenciju raka grlića materice. Takva partnerstva su bila ključna u



Finansijska sredstva izdvojena za 2023. (procjena)
 Izvor: [UN INFO](#), februar 2024

dosezanju do zajednica bez dovoljno usluga ili koje su teško dostupne. Na primjer, kroz saradnju sa NVO Romalen, 920 romskih porodica je educirano o prednostima imunizacije djece, što je rezultiralo vakcinacijom 383 romske djece (179 djevojčica). Nadalje, partnerstvo sa kantonalnim zavodima za javno zdravstvo omogućilo je epidemiološki i higijenski nadzor u privremenim prihvatnim centrima, osiguravajući usklađenost sa sanitarno-epidemiološkim propisima radi očuvanja zdravlja osoba u pokretu.

UN je nastavio svoje uspostavljeno partnerstvo s privatnim sektorom i omogućio organizaciju Sedmice održivog razvoja 2023., kao godišnje platforme za diskusiju koja podiže svijest javnosti i uključuje sve društvene aktere u diskusije o uspješnim pričama, inovativnim pristupima i naučenim lekcijama koje doprinose djelotvornoj provedbi Agende 2030. u BiH. Pod sveobuhvatnom temom „Partnerstva – akceleratori održivog i inkluzivnog razvoja“, Sedmica održivog razvoja 2023. obuhvatila je 17 događaja s preko 1.800 aktivnih aktera po pitanjima lokalizacije SDG-a, njihovog finansiranja, ekonomije brige, digitalne transformacije i drugih tema.

Isto tako, [Treći sarajevski dijalog](#) u organizaciji Ministarstva sigurnosti BiH uz podršku UN-a, naglasio je još jedno važno partnerstvo sklopljeno 2023. Sarajevski dijalog fokusira se na regionalnu saradnju u borbi protiv krijumčarenja i trgovine ljudima, olakšavanja povratka i readmisije, te omogućavanja novih regularnih puteva. Također, zajednički napor sa Agencijom za statistiku BiH, Federalnim zavodom za statistiku, Zavodom za statistiku RS i domaćim obrazovnim vlastima rezultirao je dostupnošću [visokokvalitetnih, blagovremenih i pouzdanih podataka o srednjem i visokom obrazovanju prema Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji u obrazovanju \(ISCED-F 2013\)](#), dajući time doprinos u realizaciji SDG 4. i ciljeva iz podcilja 17.18.

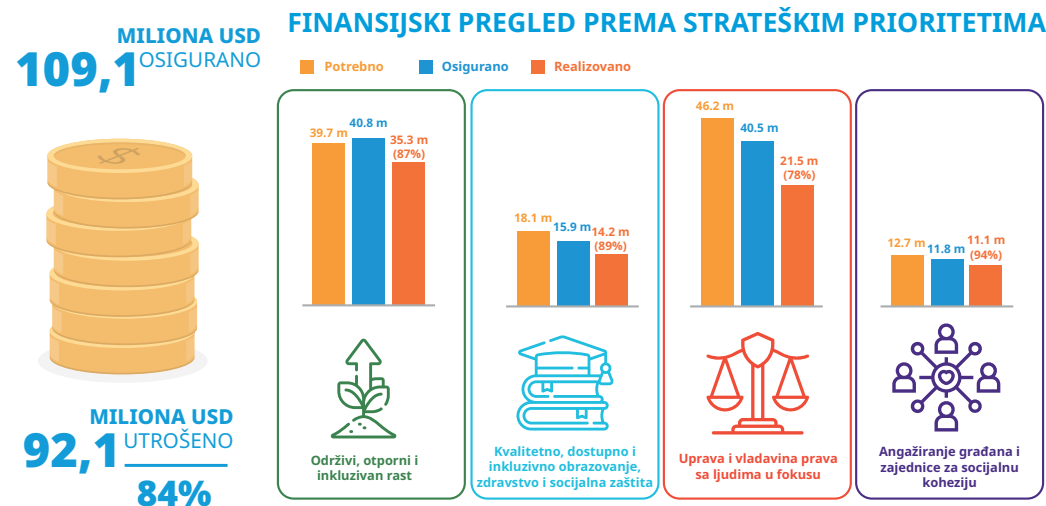
UN je predvodio inovativne inicijative koje uključuju adolescentice kao partnere u izradi i implementaciji programa u vezi sa SDG 5. i 16, integrišući njihove preporuke i transformišući višesektorske javne usluge i usluge civilnog društva radi njihovog prilagođavanja adolescentima i pristupačnosti.

[Plavi telefon](#) zaprimio je 13.251 poziv fokusiran na nasilje i mentalno zdravlje i psihosocijalnu podršku, osiguravajući savjetovanje i upućivanje na javne službe uključujući policiju, socijalnu zaštitu, mentalno zdravlje i zdravstvo. U radu sa evropskim akreditovanim Institutom za obuku za integrativnu psihoterapiju (BHIDAPA), resornim ministarstvima i adolescentkinjama, osnaženi su kapaciteti 300 stručnjaka u oblasti mentalnog zdravlja iz centra za socijalni rad i mentalno zdravlje, što je rezultiralo poboljšanim uslugama prilagođenim preživjelima za 863 adolescenata i 1.084 roditelja i staratelja.

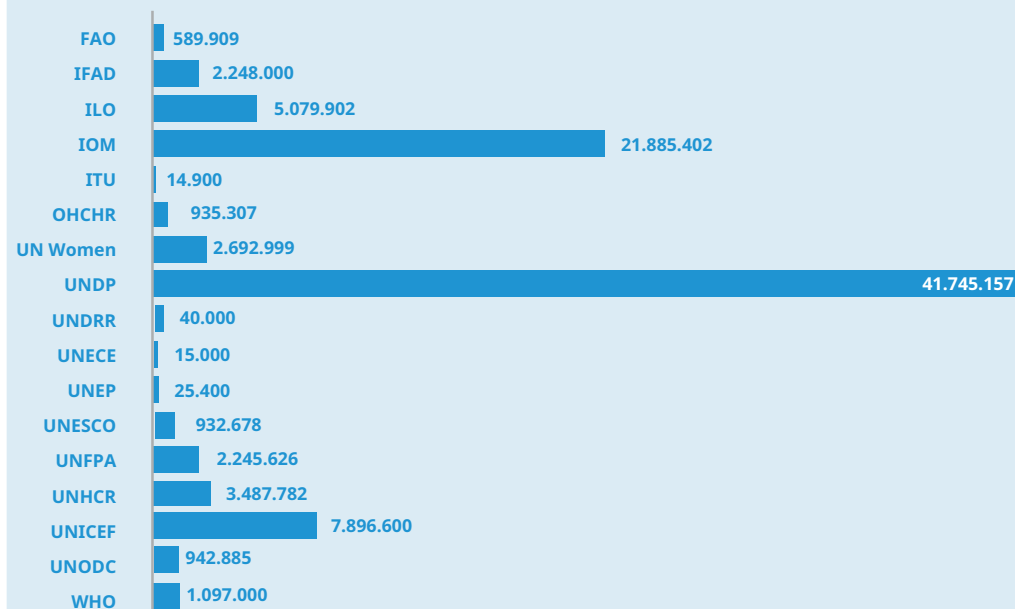
Krajem 2023. godine, UN je u partnerstvu s Ministarstvom rada i socijalne politike FBiH osmislio digitalno rješenje potrebno za raspodjelu subvencija ugroženim kategorijama, kao dio finansijskog paketa EU namijenjenog za ublažavanje efekata visokih cijena, u vrijednosti od 36 miliona dolara. Time su subvencije stavljene na raspolaganje za oko 154.779 korisnika, izabranih transparentno kroz javno oglašene i digitalizirane procese na osnovu unaprijed utvrđenih kriterija. U okviru inicijative [Generacija za ravnopravnost](#) i njene Akcije koalicije za ekonomsku pravdu i prava, Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH se također obavezalo na rad na donošenju Zakona o socijalnim uslugama, implementaciji Strategije socijalne zaštite, te promociji rodno odgovornog budžetiranja, prije svega u dijelu ekonomije brige. Prva su [članica iz BiH](#) koja je u sklopu ove inicijative postala dio Alijanse za brigu. Još jedno formalizovano partnerstvo 2023. godine uključuje potpisivanje memoranduma o razumijevanju sa [12 lokalnih samouprava koje su se obavezale na promociju rodno odgovornog upravljanja](#) u javnim poslovima i jačanje svojih institucionalnih kapaciteta i procese u smislu razumijevanja rodne ravnopravnosti i rodno osjetljivog budžetiranja.

Nadalje, UN je saradivao sa Fudbalskim savezom BiH i Unijom evropskih fudbalskih asocijacija (UEFA) na uvođenju inovativne Football3 metodologije u Bihaću i Sarajevu 2023. godine, naglašavajući razvoj vještina rješavanja sukoba među djecom igračima putem kompromisa. Konkretno, slogan UEFA-e za socijalno uključivanje, #FootbALL, je po prvi puta promovisan u BiH, kao značajan korak ka poticanju inkluzivnosti i jedinstva kroz univerzalni jezik fudbala.

FINANSIJSKI PREGLED ZA 2023. GODINU



REALIZACIJA PREMA POJEDINAČNIM SUBJEKTIMA UN-a



KOHERENTNOST, EFEKTIVNOST I EFIKASNOST UJEDINJENIH NACIJA



© UN BiH/Imrana Kapetanović

Planiranje i zajedničko djelovanje

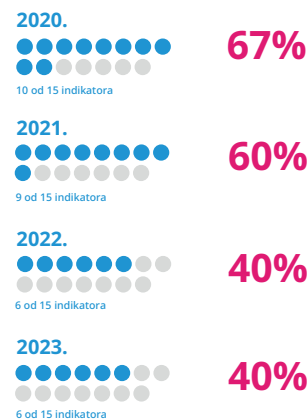
Tijela UN-a u Bosni i Hercegovini očuvali su svoje zajedničke napore fokusirajući se na postizanje kohezivnih rezultata te unapređenje operacija, komunikacije i zagovaranja.

Nadovezujući se na ključne ideje i akcije iz Strategije podataka generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, njegovu viziju za budućnost globalne saradnje (Naša

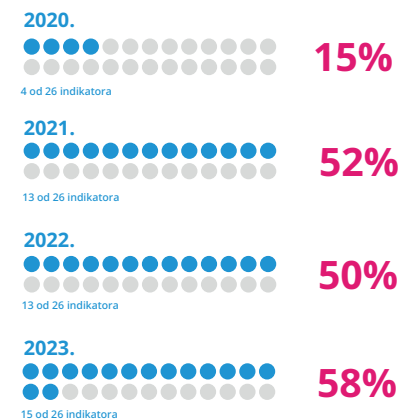
zajednička agenda), Strategiju UN-a za inkluziju osoba sa invaliditetom, Strategiju UN-a za mlade te druge globalne agende, Tim UN-a u BiH je izradio i usvojio Strategiju UN-a za mlade, Strategiju UN-a za inkluziju osoba sa invaliditetom i Strategiju UN-a za podatke u BiH, a koje se trenutačno provode. Dodatno je osnažena posvećenost Tima UN-a integrisanju komponenti rodne ravnopravnosti, mladih i invaliditeta.

Napredak po normativnim područjima:

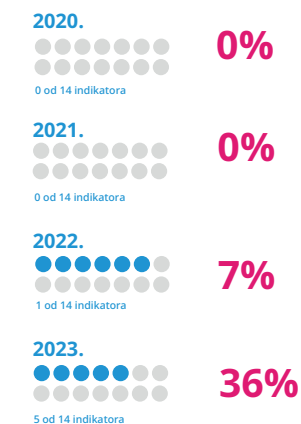
Rodna pitanja⁴



Mladi



Inkluzija osoba s invaliditetom



● Broj indikatora koji zadovoljavaju ili prevazilaze minimalne uslove.

Prevenција seksualne eksploatacije:

Uspostavljen mehanizam Tima UN-a i akcioni plan za prevenciju seksualne eksploatacije



⁴ UNCT-SWAP Scorecard je standardizovana procjena praksi i učinka UN-a na nivou zemlje u integrisanju aspekta rodne ravnopravnosti, s ciljem osiguranja odgovornosti rukovodećeg osoblja i unapređenja rada Tima UN-a. U 2020. godini, Scorecard procjena je obuhvatila 15 indikatora za UNDAF. Uzimajući u obzir da je novi Okvir saradnje stupio na snagu 2021. godine, prva sveobuhvatna procjena provedena je za BiH 2022. godine, za svih 15 indikatora UNSDCF-a za period 2021. do 2025. godine. Tokom 2023. godine završena je detaljna procjena odabranih pet od 15 indikatora.

Sa punom UN-ovom implementacijom i korištenjem UN INFO kao primarne platforme za bolje planiranje, provedbu i monitoring UNSDCF-a, unapređena je transparentnost i efikasnost angažmana UN-a u zemlji i partnerskog dijaloga s vlastima i drugim partnerima. Sve informacije koje se odnose na UNSDCF za period 2021. do 2025., uključujući status aktivnosti, budžete, izvore finansiranja, implementacione partnere, geografski obim i doprinose SDG-ima, sada su javno i momentalno dostupne svim partnerima i zainteresovanim stranama putem UN INFO. UN BiH je u 2023. godini implementirao deset, uključujući tri nova, zajednička programa i pripremio implementaciju dodatnog programa s planiranim početkom 2024. godine.

Rukovodeći se Strategijom za partnerstvo i mobilizaciju resursa UN-BiH usvojenom početkom 2023. godine, UN u BiH je uspostavio strukturiran i redovan mehanizam koordinacije sa međunarodnim razvojnim partnerima. Ovaj mehanizam je omogućio koordinisaniji, kohezivniji i strateški dijalog o politikama između UN-a i njegovih razvojnih partnera i uspostavio zajedničko zagovaranje i programska partnerstva u okviru SDG-a i programa pristupanja EU u zemlji.

Nadalje, UN u BiH pokrenuo je procjenu izvodljivosti uspostavljanja udruženog fonda na nivou zemlje za ubrzanje implementacije Agende 2030. i za podršku težnji BiH da se pridruži EU. Očekuje se da bi takav fond omogućio mobilizaciju i privlačenje dodatnih sredstava pružanjem pristupa tradicionalnim i netradicionalnim, rezidentnim i nerezidentnim donatorima i osiguravanjem fleksibilnijeg i nenamjenskog izvora finansiranja kako bi se blagovremeno i adekvatno odgovorilo na promjene i nove razvojne prioritete.

U skladu sa rezultatima Samita o SDG-ima 2023., UN je pokrenuo svoju podršku u pretočavanju globalne transformativne agende SDG-a u BiH, usmjeravajući je ka ubrzanju implementacije Agende 2030. na globalnom nivou. Sa fokusom na ključna transformativna područja s najvećim katalitičkim i multiplikativnim efektima u SDG-ima (npr. digitalna transformacija, prehrambeni sistemi, klimatske promjene, energetika, socijalna zaštita i radna mjesta i obrazovanje),

UN je usvojio koordinisan i kohezivan pristup. Udruženi su naponi s relevantnim vlastima u definisanju konkretnih zahtjeva politika i regulative, okupljanju relevantnih domaćih i međunarodnih aktera, utvrđivanju isplativih projekata i prepoznavanju potreba za izgradnjom kapaciteta. Sada kao sastavni dio postojećeg mehanizma međuagencijske koordinacije, ovaj pristup će se nastaviti i 2024., oslanjajući se na opsežne mandate i ekspertizu UN-a na komplementaran i koordinisan način.

Tim za upravljanje operacijama u BiH marljivo je radio na unapređenju zajedničkih operacija Tima UN-a, s ciljem eliminisanja dupliranja, maksimizacije ekonomije obima i mogućnosti kolektivnog nastupa agencija UN-a. Tim UN-a je ostvario smanjenje troškova od preko milion USD od pokretanja UNSDCF-a. Sa proširenjem, skoro svi subjekti UN-a su u potpunosti smješteni u prostorije UN-a u Sarajevu.

Zajedničke komunikacije

Tokom 2023. godine, dosljedno su nastavljeni naponi u komunikaciji i zagovaranju u skladu sa Zajedničkom komunikacijskom strategijom Tima UN-a u BiH. Na čelu s rezidentnom koordinatoricom i Komunikacijskom grupom UN-a, ove inicijative su osnažile zajednički rad različitih agencija. Tim UN-a je bilo detaljno uključen u širok spektar aktivnosti javnog zagovaranja, čije su glavne teme tokom cijele godine uključivale ljudska prava i slobodu medija, borbu protiv nasilja nad ženama, govor mržnje, rješavanje klimatske vanredne situacije i osiguravanje sigurnosti hrane.

Na Dan Ujedinjenih nacija i 75. godišnjicu Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, UN u BiH i njegove agencije bili su domaćini Trećeg UN festivala #ImagineChange. Događaj je održan u Domu mladih Skenderija u Sarajevu, uključivao je muziku, zabavljače, oslikavanje lica, interaktivne kvizove i igre, te sajam radova i projekata UN agencija i partnera u zemlji.



Treća sedmica održivog razvoja u BiH: 17 događaja sa preko 1.800 učesnika



Međunarodni dan nenasilja i 12 Dana mirovne kampanje, obilježeno u saradnji s Ministarstvom vanjskih poslova



Međunarodni dan mladih obilježen nizom dešavanja u sklopu kampanje Ureda izaslanika generalnog sekretara za mlade, naglašavajući otpornost, snalažljivost i vodstvo mladih ljudi u izgradnji boljeg svijeta za sve



Video: #NoToHate - Ujedinjeni protiv govora mržnje

KLJUČNA TEŽIŠTA DJELOVANJA U 2024.



© UNDP BiH, Prkoško Lake

U 2024. godini, Tim UN-a u BiH će započeti pripremu i izradu narednog UNSDCF-a za BiH koji će poslužiti kao naredna strategija partnerstva za period 2026. do 2030. Proces će biti pokrenut sa završnom evaluacijom važećeg UNSDCF-a i pripremom Zajedničke analize zemlje (CCA) kao analitičke osnove za izradu Okvira. Kulminacija ovih aktivnosti je formulacija i operacionalizacija UNSDCF-a u skladu sa prioritetima SDG-a navedenim u Okviru SDG-a u BiH, koji su usvojile sve vlasti u aprilu 2021. godine, te u tijesnoj koordinaciji sa Vijećem za SDG-a i drugim relevantnim vlastima, međunarodnim partnerima, OCD-ima, privatnim sektorom i akademskom zajednicom.

Nalazi završne evaluacije će se koristiti za proces pripreme kroz osigurane naučene lekcije i najbolje

prakse u oblastima uključujući programiranje, operacije, koordinaciju UN-a i angažman aktera. Zajednička analiza razmatra napredak BiH u realizaciji SDG-a, socioekonomska kretanja, politički kontekst i stanje ljudskih prava, utvrđujući kritične izazove i temeljne uzroke nejednakosti. Pripreme za 4. univerzalni periodični pregled BiH, zakazan za januar 2025. godine, pružit će priliku za dijalog o konkretnim pitanjima u oblasti ljudskih prava i sa određenim grupama. Prikupljeni uvidi će biti uvršteni u Zajedničku analizu i UNSDCF. Nadalje, Zajednička analiza će uvrstiti tematsku vježbu strateškog predviđanja s ciljem procjene različitih scenarija tokom važenja UNSDCF-a.

S daljim napretkom zemlje u procesu evropskih integracija, UN u BiH i tokom 2024. godine nastavlja jačati svoje napore u saradnji s EU, fokusirajući se na usklađivanje Agende 2030. sa strateškim ciljevima EU za BiH i informacije u pripremi UNSDCF-a za period 2026. do 2030. u smislu prioriteta evropskih integracija za zemlju. Navedeno će uključivati jačanje zajedničkih inicijativa u ključnim sektorima kao što su energetika i zelena tranzicija, digitalizacija, ljudska prava i rodna ravnopravnost, kao i razvoj ljudskog kapitala, koji obuhvata obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu. Planirano je da partnerstvo UN-EU proširi svoj obim, podstičući veću vidljivost i zagovaranje i uspostavljajući inovativna partnerstva sa više aktera koja pokreću održivi razvoj i podržavaju napredak BiH u evropskim integracijama.

U skladu sa izvještajem generalnog sekretara o politikama pod nazivom UN 2.0, UN BiH će se fokusirati na njegovanje vrhunске ekspertize u oblastima kao što su podaci, inovacije, digitalne tehnologije, bihejvioralne nauke i strateško predviđanje. UN 2.0 pruža sveobuhvatan okvir za integraciju tehnologije i podataka u operacije i ciljeve UN-a. Kako bi podstakli ove nove vrste ekspertize, UN je posvećen njegovanju organizacijskih kultura koje su agilne, kreativne, radoznale, mlade, inkluzivne i utemeljene na rodnoj ravnopravnosti. U 2024. godini započinjemo s digitalnom transformacijom internih procesa UN-a, s ciljem poboljšanja digitalne saradnje i komunikacije među agencijama.

REFERENTNA LITERATURA UJEDINJENIH NACIJA

Više informacija dostupno u samim publikacijama.




● Publication
23 May 2023

Baseline Study on the Care Economy in Bosnia and Herzegovina



● Publication
06 June 2023

Human Rights Indicators: A Guide for Measurement and Implementation



● Publication
01 May 2023

Women and Youth in Banja Luka Entrepreneurship Ecosystem



● Publication
26 May 2023

Bosnia and Herzegovina – Digital Development Country Profile



● Publication
26 April 2023

Report on Mapping the Gender Component in Data and Legislation in the Area of Climate Change, Environment an...



● Publication
06 October 2023

Disaster Resilience Scorecard Assessment and Public Health Scorecard Addendum Analysis




● Publication
13 March 2023

Participatory Assessment in Bosnia and Herzegovina Report 2022




● Publication
25 August 2023

Enhancing Immunization in the Federation of Bosnia and Herzegovina



● Publication
01 August 2023

Final Evaluation of the Regional Programme on Ending Violence against Women in the Western Balkans and Türkiye:...



● Publication
01 March 2023

Overcoming Crises: Reimagining Essential Services for Women Survivors of Violence in the Western Balkans aft...



● Publication
01 May 2023

Women and Youth in Sarajevo Entrepreneurship Ecosystem



● Publication
01 September 2023

Embracing Gender Responsive Budgeting in Western Balkans, Initiatives in Albania, Bosnia and Herzegovina...



● Publication
07 September 2023

Scaling-up climate resilient flood risk management in Bosnia and Herzegovina



● Publication
20 December 2023

Workers' Representatives in selected Central and Eastern European Countries: Filling a Gap in Labour Rights Protectio...



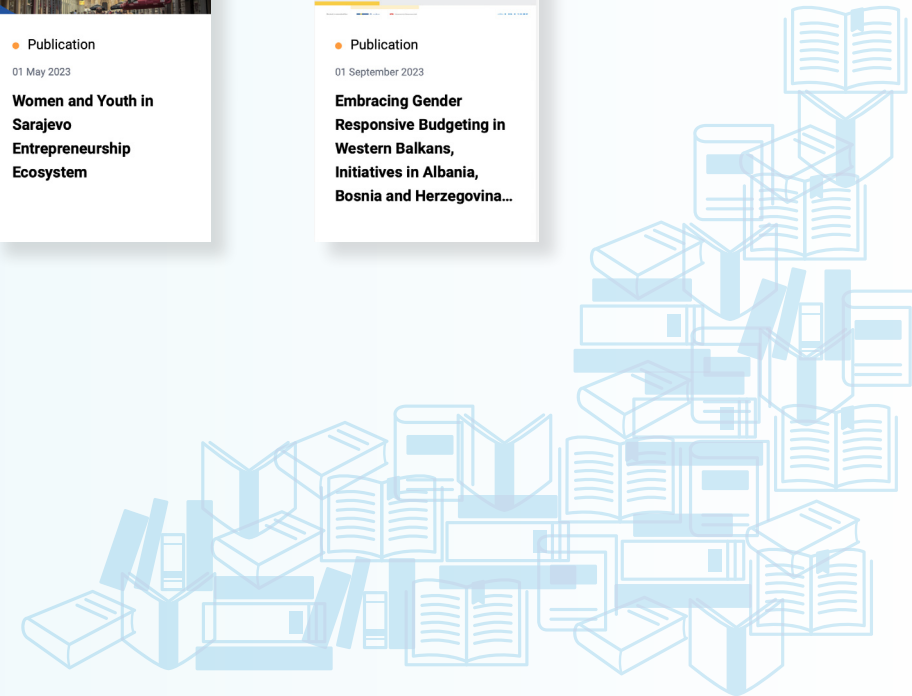
● Publication
11 October 2023

Policies, Incentives and Affirmative Measures for Improving the Position of Women in the Labour Market in Bosnia and...



● Publication
30 October 2023

Blueprint for BiH's Gender-responsive Just Transition for All



PARTNERI



Organi vlasti i javne institucije:

Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu Brčko distrikta Odjeljenje za obrazovanje Brčko distrikta
Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Brčko distrikta
Zavod za zapošljavanje Brčko distrikta
Pedagoški zavod BD²
Zavod za akreditaciju BiH
Agencija za ravnopravnost spolova BiH
Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
Agencija za statistiku BiH
Oružane snage BiH
Granična policija BiH
Centralna izborna komisija BiH
Vijeće ministara BiH
Direkcija za evropske integracije BiH
Agencija za sigurnost hrane
Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH
Ombudsman za ljudska prava BiH
Uprava za indirektno oporezivanje BiH
Ured za reviziju institucija BiH
Sudska policija BiH
Ministarstvo civilnih poslova BiH
Ministarstvo komunikacija i transporta BiH
Ministarstvo odbrane BiH
Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
Ministarstvo pravde BiH
Ministarstvo sigurnosti BiH
Parlamentarna skupština BiH
Služba za poslove sa strancima BiH
Ured za veterinarstvo BiH
Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport BPK
Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose BPK
Pedagoški zavod BPK
Kantonalni centar za socijalni rad, Centar za socijalni rad Sarajevo
Centar za socijalni rad, Bihać
Centar za socijalni rad, Bosanski Petrovac
Grad Banja Luka
Grad Bihać
Grad Bijeljina
Grad Čapljina
Grad Istočno Sarajevo
Grad Laktaši
Grad Mostar
Grad Prijedor
Grad Sarajevo
Grad Trebinje
Grad Tuzla
Grad Zvornik
Federalni zavod za statistiku
Federalna uprava civilne zaštite
Ekonomsko-socijalno vijeće FBiH Zavod za zapošljavanje FBiH
Fond za okoliš FBiH Gender centar FBiH
Vlada FBiH
Hidrometeorološki zavod FBiH
Zavod za javno zdravstvo FBiH
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH;
Ministarstvo kulture i sporta FBiH

Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta FBiH
Ministarstvo obrazovanja i nauke FBiH
Ministarstvo energetike, rudarstva i industrije FBiH
Ministarstvo okoliša i turizma FBiH
Ministarstvo finansija FBiH
Ministarstvo zdravstva FBiH
Ministarstvo unutrašnjih poslova FBiH
Ministarstvo pravde FBiH
Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa K10
Ministarstvo prostornog uređenja FBiH
Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH
Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK
Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave HNK
Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša HNK
Pedagoški zavod HNK
Ministarstvo pravosuđa i uprave K10
Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa K10
Prosvjetno-pedagoški zavod KS
Ministarstvo pravde i uprave KS
Ministarstvo odgoja i obrazovanja KS Općina Bosanski Petrovac
Općina Čelić
Općina Foča-Ustikolina
Općina Fojnica
Opština Gacko
Opština Kakanj
Opština Lopare
Opština Osmaci
Opština Pale-Prača
Opština Rogatica
Opština Rudo
Opština Ugljevik
Opština Višegrad
Ministarstvo pravosuđa i uprave PK
Javna ustanova za razvoj turizma i zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa „Radimlja“, Stolac
Republička uprava civilne zaštite Ekonomsko-socijalni savjet RS
Zavod za zapošljavanje RS
Fond za zaštitu životne sredine RS
Gender centar RS
Vlada RS
Hidrometeorološki zavod RS
Zavod za javno zdravstvo RS
Ministarstvo za evropske integracije i međunarodnu saradnju RS
Ministarstvo za naučno-tehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo RS
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS
Ministarstvo privrede i preduzetništva RS
Ministarstvo prosvjete i kulture RS
Ministarstvo energetike i rudarstva RS
Ministarstvo porodice, omladine i sporta RS
Ministarstvo finansija RS
Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS
Ministarstvo industrije i trgovine RS
Ministarstvo pravde RS
Ministarstvo rada, boračko-invalidske zaštite RS
Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS
Ministarstvo unutrašnjih poslova RS
Ministarstvo trgovine i turizma RS
Pedagoški zavod RS
Zavod za statistiku RS
Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i sporta SBK
Ministarstvo pravosuđa i uprave SBK

Ministarstvo obrazovanja i nauke TK
Ministarstvo pravosuđa i uprave TK
Pedagoški zavod TK
Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta USK
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike USK
Ministarstvo pravosuđa i uprave USK
Pedagoški zavod USK
Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK
Ministarstvo za pravosuđe i upravu ZDK
Pedagoški zavod ZDK
Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta ZHK
Ministarstvo za pravosuđe i upravu ZHK



Organizacije civilnog društva i međunarodne organizacije:

Asocijacija inženjera elektrotehnike
Alumni udruženje poslodavaca Federacije BiH
Udruženje socijalnih radnika FBiH
Azil, Regionalna inicijativa za izbjeglice BHIDAPA
Vijeće za štampu BiH
Ženska inicijativa Bosne i Hercegovine
Catholic Relief Services
Dansko vijeće za izbjeglice
EDUS
Udruženje poslodavaca FBiH
Vijeće mladih FBiH
Fundacija Lara
Fundacija lokalne demokratije
Projekat Genesis
INFOHOUSE
Fundacija Kali Sara
Kolektiv Laboratorium F
ondacija Mozaik
Naša djeca Sarajevo
Nauka i svijet
Nova generacija
Udruženje Romkinja *Bolja Budućnost Tuzla*
Društvo psihologa RS
Udruženje socijalnih radnika RS Unija poslodavaca RS
Savjet mladih RS
Save the Children
Akademija fudbala, Bihać
Vaša prava
Vive Žene
World Vision International
Omladinska sportska fondacija



Akadska zajednica:

Filozofski fakultet,
Univerzitet u Banjoj Luci i
Univerzitet u Sarajevu



Private Sector:

Addiko Bank
Bit Alliance
dm-drogerie markt
Violeta
Zadruga Plantprom p.o.



Ostali:

Evropska radiodifuzna unija
Snage Evropske unije u Bosni i Hercegovini
Inicijativa za saradnju u jugoistočnoj Evropi



Partneri sa doprinosom:



Globalni program
UNDP-a u oblasti
vladavine prava

Multipartnerski
fond UNDP-a

Razvojni projekti
UN-a



UJEDINJENE NACIJE
BOSNA I HERCEGOVINA



UN House

Zmaja od Bosne b.b.

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

